О. Є. КЛЄЩОВА

Культура мовлення і стилістика: модульний контроль

Старобільськ
2021

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ,
Державний заклад
„ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА”

О. Є. КЛЄЩОВА

Культура мовлення і стилістика : модульний контроль

навчально-методичний посібник
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальностей 014.01 Середня освіта. Українська мова і література, 014.01 Середня освіта. Українська мова і література. Мова і література (англійська)

Старобільськ
ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”
2021

УДК 811.161.2'38(075.8)
К 48

Р е ц е н з е н т и:

Дмитренко В. І. – доктор філологічних наук, професор кафедри української та зарубіжної літератур Криворізького державного педагогічного університету.

Лапко О. А. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української літератури ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”.

Клєщова О. Є.

К – 48 Культура мовлення і стилістика : модульний контроль : навч.-метод. посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 014.01 Середня освіта. Українська мова і література, 014.01 Середня освіта. Українська мова і література. Мова і література (англійська). Старобільськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2021. 110 с.

Модульний курс створено відповідно до сучасних концепцій викладання культури мовлення і стилістики та зорієнтовано на формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти мовнокомунікативних компетентностей.

Мета контрольних модульних завдань полягає в систематизації наукової інформації та виявленні рівня засвоєння студентами вимог навчальної програми.

УДК 811.161.2'38(075.8)

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”
(протокол № 10 від 25 червня 2021 року)

© Клєщова О. Є., 2021
© ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2021

Зміст

Передмова……...5
КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ……..8
Модуль А. Тема: Мовні норми української мови.
Варіант № 1……..8
Модуль А. Тема: Мовні норми української мови.
Варіант № 2……20
Модуль В. Тема: Теорія і практика культури мови й мовлення.
Варіант № 1……....33
Модуль В. Тема: Теорія і практика культури мови й мовлення.
Варіант № 2……...41
Модуль В. Тема: Теорія і практика культури мови й мовлення.
Варіант № 3……....49
СТИЛІСТИКА……56
Модуль А. Тема: Практична стилістика як лінгвістична дисципліна. Поняття про функціональні стилі української мови
Варіант № 1……56
Варіант № 2……64
Модуль В. Тема: Стилістичні можливості лексики, фразеології, словотвору, морфології та синтаксису
Варіант № 1……70
Варіант № 2……74
КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ і СТИЛІСТИКА ……77
КСР Тема: Граматичні норми української мови
Варіант № 1……89
КСР Тема: Граматичні норми української мови
Варіант № 2……92
ЛІТЕРАТУРА……..96
Основна література……96
Рекомендована література……98
Додаткова література……100
Інформаційні ресурси……...108

Передмова

„Культура мовлення залежить від кожного мовця, від того, яку він створює навколо себе вербальну комунікативну ситуацію, мовну ауру, що формує мовний смак чи несмак" (Любов Мацько).

Курс *„Культура мовлення і стилістика"* належить до завершальних курсів у лінгвістичній підготовці філолога, підготовчими дисциплінами до вивчення цього курсу є „Сучасна українська літературна мова", „Вступ до мовознавства", „Практикум з української мови". Основні завдання курсу, крім доповнення і уточнення теоретичних моментів, матимуть і практичне застосування, сприятимуть виробленню чуття естетики мовлення, уміння працювати над власним словом і стежити за мовленням інших.

Зміст дисципліни *„Культура мовлення і стилістика"* на IV курсі поділено на два модулі відповідно до навчального плану. На першому етапі *об'єктом* вивчення *культури мови та мовлення* є сама мова, *предметом* – норми літературної мови в їх конкретно-історичному вияві. Культура мови та мовлення вивчає особливості використання мови і займається регламентацією мовленнєвої діяльності з нормативних позицій.

Усне й писемне мовлення студента – майбутнього вчителя-словесника є показником його професійного й інтелектуального рівня, а різноманітні види роботи на заняттях з усіх фахових дисциплін передбачають побудову зв'язного висловлення.

На другому етапі основною метою викладання даного курсу є формування стилістичної вправності мовлення майбутніх фахівців, набуття ними вмінь та навичок ефективного використання стилістичних ресурсів мови відповідно до сфери спілкування. Отже, *предметом* вивчення курсу є й *стилістична система української мови* та наука про неї, а м*ета* курсу – допомогти студентам належно оволодіти стилістичними нормами української мови; формувати поняття стилістичного потенціалу мовних одиниць різних рівнів; виробити вміння і навички правильного використання мовних засобів відповідно

до теми, мети і сфери спілкування. Тобто подати науково обґрунтований погляд на українську мову як на довершену поліфункціональну систему та допомогти студентам засвоїти основні поняття теоретичної стилістики й оволодіти стилістичними нормами літературного мовлення; прищепити чуття естетики мовлення, вміння працювати над словом.

Курс передбачає оволодіння студентами стилістичною системою української мови, тобто глибоке, усвідомлене вивчення мовцями стилістики ресурсів і функціональної стилістики; вироблення вмінь і навичок визначати стилістичні ознаки мовних одиниць у текстах усіх стилів; ознайомлення зі стилістичними прийомами і способами використання мовного матеріалу відповідно до умов і цільової настанови; вироблення умінь оцінювати стилістичні можливості (потенціал) мовних засобів; закріплення стилістичних навичок за допомогою конструювання стилістично довершеного тексту; оволодіння текстотворенням в усіх функціональних стилях, підстилях і жанрах; піднесення культури творчого, професійного і щоденно-побутового мовлення; розвиток мовного чуття і мовного смаку.

Основні завдання курсу зосереджуються на двох її планах: теоретичному, що зводиться до розв'язання основних проблем, які постають перед стилістичною наукою, і практичному, що торкається питань вмілого, майстерного використання виражальних засобів мови у різних сферах та ситуаціях спілкування. Успішне розв'язання теоретичних завдань стилістики дасть основу для вирішення її практичних завдань.

Завдання курсу полягає в тому, щоб озброїти студентів науковою методологією пізнання мовностилістичних явищ, а саме: 1) домогтися засвоєння основних понять теоретичної і практичної стилістики;

2) оволодіти стилістичними нормами літературної мови;

3) визначати головні критерії функціональних стилів;

4) оволодіти стилістичною системою української мови (стилістикою ресурсів і функціональною стилістикою);

5) виробити чуття естетики мовлення, уміння працювати над своїм словом і контролювати чуже мовлення.

Студент повинен *знати***:**

- основні поняття теоретичної і практичної стилістики;
- напрямки, аспекти і методи дослідження стилістики;
- функціональні стилі та критерії їх розмежування;
- стильову і стилістичну мовну норму;
- найважливіші характеристики мовностилістичних ресурсів сучасної мови.

У практичному аспекті студент повинен *уміти***:**

- доцільно використовувати стилістичні ресурси української мови;
- визначати стилістичні ознаки мовних одиниць у текстах усіх функціональних стилів;
- правильно оцінювати стилістичні можливості мовних засобів;
- конструювати стилістично довершені тексти, вміти вдосконалювати своє і чуже мовлення;
- тобто набути основних понять теоретичної і практичної стилістики;
- оволодіти головними завданнями та умовами дослідницької роботи;
- опанувати функціональні стилі;
- засвоїти основні поняття мовної і моленнєвої норми.

Модульний курс створено відповідно до сучасних концепцій викладання культури мовлення і стилістики та зорієнтовано на формування у студентів мовнокомунікативних компетентностей.

Засвоєння навчального матеріалу відбувається під час лекцій, практичних занять, самостійної роботи студентів, у процесі виконання науково-дослідної, творчої роботи. На лекційних заняттях студенти оволодівають основним змістом навчального матеріалу, конспектують пропоновану лектором літературу. Практичні заняття спрямовані на вироблення наукової компетенції, мовних і мовленнєвих умінь і навичок. Самостійна робота студентів передбачає опрацювання ними окремих розділів курсу, конспектування рекомендованих джерел, складання бібліографічних покажчиків до певних тем, підготовку до різних видів контролю тощо.

Мета контрольних модульних завдань полягає в систематизації наукової інформації та виявленні рівня засвоєння студентами вимог начальної програми.

Посібник містить також список основної, рекомендованої, додаткової літератури та інформаційні ресурси опрацювання якої допоможе студентам підготуватися до виконання контрольних модульних робіт.

КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ

МОДУЛЬ А

Тема: Мовні норми української мови

Варіант №1

А. Виконайте тестові завдання. Виберіть із запропонованих відповідей на запитання правильний варіант.

І. Які мовні норми засвідчують доцільність використання мовних одиниць різних рівнів у конкретній ситуації мовлення?

1. Граматичні.
2. Стилістичні.
3. Орфоепічні.
4. Орфографічні.
5. Лексичні.

ІІ. У якому реченні виділені слова відтворюють місцевий колорит, надають висловам експресивності?

1. Хай не буде в слові лжі ні йоти. Пам'ятай, що слово – бумеранґ. (А. Криловець)
2. Як її не назви – мандибуркою, бульбою, ріпою, бараболею, буришкою, – щедра вона душею, мама нашої картоплі (В. Затуливітер).
3. Ті, що не хочуть братися за розум, потім хапаються за голову (В. Вовк).
4. Дике Поле кінь копитом поле. Не здолав – упав (Г. Половинко).
5. Зашароварили, завишиванили, співограями заполонили... (С. Бабій)

III. Знайдіть рядок слів, у вимові яких є відхилення від орфоепічних норм.
1. [бу́р'а], [зако́н], [маке́т], [л'уди́на], [л'а́мка].
2. [ре^{и}кв'изи́т], [п'і́дпи^{е}с], [це^{и}нзу́ра], [ви^{е}клада́ч], [клави^{е}си́н].
3. [охоро́на], [пол'о́ти], [стор'і́н], [кост'у́м], [зозу́л'а].
4. [хл'іб], [до́с'в'ід], [сто́рож], [моро́з], [обйі́зд].
5. [кни́жка], [р'і́дко], [могти́], [н'іхти^{е}к], [молод'ба́].

IV. З'ясуйте різновид стилістичної помилки.
Я навчаюсь у гімназії № 85. Мені подобається в нашій гімназії кабінет, майстерні, спортзал, їдальня. Наша гімназія має багато цікавих гуртків, які ведуть вчителі нашої гімназії.
1. Невідповідність ужитих мовних засобів стилеві висловлення.
2. Порушення принципу милозвучності.
3. Нерозрізнення слів-паронімів.
4. Уживання росіїзмів (суржикових слів).
5. Невиправдане повторення слів (тавтологія).

V. Продовжте речення: „Лаконічність мовлення відображає...".
1. ...емоційність, натхненність, піднесеність мовлення.
2. ...багатство словникового запасу оратора.
3. ...нормативність мовлення оратора.
4. ...здатність говорити стисло, проте максимально зрозуміло.
5. ...діалогічну форму спілкування поряд з авторським текстом.

VI. Які мовні норми стосуються лише письма?
1. Лексичні та стилістичні.
2. Морфологічні та орфоепічні.
3. Орфографічні та пунктуаційні.
4. Синтаксичні та акцентуаційні (наголошення).
5. Граматичні та графічні.

VII. Виберіть речення, в якому зі стилістичною метою використано перехід власних іменників у загальні.
1. Зверхня байдужість Кульчицького розсердила Сергія (В. Козаченко).

2. Коли караван з'являвся в свято, Шевченко хапав олівці, ішов з фортеці на цілий день, милуючись соковитими барвами східного одягу (З. Тулуб).
3.І постають великі імена Гомера, Данте, Шекспіра, Рабле, Сервантеса, Гете, Пушкіна, Шевченка, Толстого, що справді височать над світовою літературою, мов Джомолунгми й монблани над гірськими пасмами (З часопису).
4. Скільки потрібно було днів тихої непомітної боротьби, поки Степан змирився (В. Дрозд).
5. Андрій помовчав роздумливо, подивився на Давидові набряклі плечі, на правильні витончені риси обличчя й звернув увагу на круто заломлені брови − о, цього раніше Андрій не помічав (І. Багряний).

VIII. Яке з наведених речень потребує редагування?
1. Найбільше в людях я ціную ґречність.
2. Головне, на що потрібно звернути увагу, це якість знань.
3. У школі письменника тепло вітали учні та вчителі.
4. Складіть, будь ласка, свою автобіографію.
5. Я телефонував на номер, зазначений в оголошенні.

IX. Продовжте речення: „Образність мовлення оратора − це...".
1. ...уміння говорити ясно, без ускладнень, надуманих образів.
2. ...здатність розглядати конкретні факти й явища, даючи їм чіткі наукові й політичні оцінки.
3. ...наявність у виступі живих картин, які дають змогу не лише осмислювати почуте, а ніби сприймати почуттями — бачити, чути тощо.
4. ...логічна переконливість сказаного.
5. ...насиченість виступу новими фактами, актуальними проблемами.

X. Вкажіть, у якому рядку наведено синтаксичні синоніми.
1. Завірюха, хуртеча, завія, хуга, хурделиця.
2. Прибути із села Мирне // Мирного, зарахувати до відділу // у відділ, пісня матері // материнська пісня, йти лісом // через ліс,

працює вчителем // учителює.
3. Процвітай, українське слово, Заохочуй красою нас: Що багатший твій слів запас, – Легше вибрати влучне слово (Д. Білоус).
4. Тихими зимовими вечорами місяць золотим полозком ковзав по снігах, лишав на них сині ажурні тіні (Гр. Тютюнник).
5. Слово до слова – зложиться мова (Народна творчість).

XI. Які мовні норми визначають літературні форми слів і правила побудови синтаксичних конструкцій – словосполучень і речень?
1. Граматичні.
2. Стилістичні.
3. Орфоепічні.
4. Орфографічні.
5. Лексичні.

XII. Яке речення містить морфологічну помилку?
1. Кошти, отримані від реалізації конфіскованого майна, перераховуються до державного бюджету.
2. Особам, знайшовшим скарб і добровільно здавшим його, виплачується винагорода.
3. Зробивши домашнє завдання, ти можеш відпочити.
4. Вам потрібно більш відповідально ставитися до навчання.
5. Через хворобу Ігор не пішов на концерт.

XIII. Вкажіть, яке з наведених речень потребує стилістичного редагування.
1. Ця газета має велику популярність у киян.
2. У кафе великий попит на пирожні з клубничним джемом.
3. Яке уявлення склалося у вас про цього художника?
4. Наша команда здобула ще одну вагому перемогу.
5. Підсумки змагання між групами підбиваються один раз на семестр.

XIV. Продовжте речення: „Метафора — це...".
1. ...троп, побудований на зіставленні двох явищ,

предметів, фактів для пояснення одного з них за допомогою іншого.
2. ...троп, художнє означення, що виділяє й образно характеризує якусь рису певного явища, предмета, дії.
3. ...троп, побудований на вживанні слів у переносному значенні на основі аналогії, подібності.
4. ...троп, для якого характерне перенесення ознак, властивостей людини (чи живої істоти) на неживі предмети, явища та абстрактні поняття.
5. ...троп, в основі якого лежить підкреслене перебільшення розмірів, рис, характеристик, ознак предмета чи явища.

XV. Які мовні норми регулюють можливість використання слів відповідно до значення та відтінків, а також правила лексичної сполучуваності слів у реченні?
1. Граматичні.
2. Стилістичні.
3. Орфоепічні.
4. Орфографічні.
5. Лексичні.

XVI. Із якою стилістичною метою вжито виділені в реченні новотвори?
Мені дуже страшно дожити до того моменту (чи часу), коли дзвінкосерйозний *Малишко, або* ***лютодотепний*** *Воскрекасенко, чи* ***несміливо-сміливий*** *Смілянський, чи* колючий *Маківчук, чи* ***їйбогужялюблюприроду*** *Новиченко... – от коли ці всі коли-небудь скажуть: „Остап Вишня – старий!" – І, збираючись на полювання, додадуть: – „Не турбуйте його!" – Я того ж часу – візьму й помру!* (Остап Вишня)
1. Як засіб словесної гри (каламбур).
2. Для контрастної характеристики образів, предметів, явищ, настроїв.
3. Для іронічно-інтимного доброзичливого колориту.
4. Як засіб гострої сатири.

5. Для надання мовленню урочистого, піднесеного забарвлення.

XVII. У якому рядку всі словосполучення стилістично правильні?

1. Діюче законодавство, вищий учбовий заклад, мероприємство, прожитковий мінімум, на слідуючий день.
2. Любий із студентів, підготувати тези, ухвалити рішення, поїхати у відрядження, конкурентноспроможна фірма.
3. Мова йдеться, невстигаючий учень, аркуш паперу, кошторис будівельних робіт, сучасна митниця.
4. Приймати участь, правильна відповідь, втілюватися в життя, чергова печатка, на протязі року.
5. Колишній учитель, значні зміни, проти ночі, краєвид з вікна, для годиться (про людське око).

XVIII. Вкажіть, яке речення побудоване неправильно.

1. Роман Куліша займає в українській літературі особливе місце.
2. Подивившись кінофільм „Чорна рада", мені стала зрозумілою суть однойменного роману Пантелеймона Куліша.
3. Історична правда поєднується в романі з творчим домислом письменника.
4. Головний конфлікт роману — боротьба за гетьманську булаву між Сомком і Брюховецьким.
5. Шрам обурюється позицією міщан і захищає козацтво, старшину.

XIX. У якому рядку одне слово із наведених пар слів неможливе в літературній мові?

1. Зал — зала, манжет — манжета, адрес — адреса.
2. Клавіш — клавіша, відпуск — відпустка, жираф — жирафа.
3. Перифраз — перифраза, африкат — африката, спазм — спазма.
4. Генезис — генеза, голубінь — голубизна, роль — роля.
5. Відробіток – відробок, бистрина – бистрінь, глибина – глибінь.

XX. Продовжте речення: „Епітет — це...".

1. ...троп, побудований на зіставленні двох явищ, предметів, фактів для пояснення одного з них за допомогою іншого.
2. ...троп, художнє означення, що виділяє та образно характеризує якусь рису певного явища, предмета, дії.
3. ..троп, побудований на вживанні слів у переносному значенні на основі аналогії, подібності.
4. ...троп, для якого характерне перенесення ознак, властивостей людини (чи живої істоти) на неживі предмети, явища та абстрактні поняття.
5. ...троп, в основі якого лежить підкреслене перебільшення розмірів, рис, характеристик, ознак предмета чи явища.

XXI. У якому рядку слів порушено норму наголошування?
1. Гр**и**вня, л**а**годити, к**и**лим, аг**е**нт, в**и**робіток.
2. Б**е**сіда, верб**а**, колес**о**, кроп**и**ва, од**и**надцять.
3. Адр**е**сний (від адр**е**са), **а**дресний (від **а**дрес), завд**а**ння, контр**а**ктовий, черговий.
4. П**о**м**и**лка, живопис, валов**и**й, озн**а**ка, катал**о**г.
5. З**а**вжд**и**, т**и**сяч**і**, р**о**к**и**, нашвидк**у**руч, д**о**гов**і**р.

XXII. У якому випадку допущено помилку при побудові словосполучень?
1. Розбіжності з питань, звести нанівець, спільне підприємство, відповідач у справі, чинити опір.
2. Обопільна угода, нагальна справа, скрутні обставини, громадська думка, орендні відносини.
3.Вжити термінові заходи, діяти всупереч наших пропозицій, сфотографуватися в анфас, оплачувати за проїзд, план з продажі м'яса.
4. Очолювати Раду, скористатися пропозицією, напередодні переговорів, сплата позики, триматися осторонь.
5.Зважаючи на викладене вище, у скрутному становищі, поза всяким сумнівом, позачергове скликання, залучати до роботи.

XXIII. Який із фрагментів заяви є правильним?

1. Прошу дати мені відпустку на 7 днів без збереження заробітної плати для здавання екзаменаційної сесії в НАУ з 15 по 22 червня 2021 р.

2. Прошу надати мені відпустку на 7 днів без збереження заробітної плати через екзаменаційну сесію у НАУ з 15 по 22 червня 2021 р.

3. Прошу надати мені відпустку тривалістю 5 днів без збереження заробітної плати у зв'язку зі складанням іспитів, передбачених екзаменаційною сесією в Національній академії управління (НАУ), з 15 по 22 червня 2021 р.

4. Прошу відпустити мене на 7 днів без збереження заробітної плати на сесію.

5. Прошу дати відпустку на 7 днів без збереження заробітної плати, бо у мене буде екзаменаційна сесія у НАУ з 15 по 22 червня 2021 р.

XXIV. У якому рядку подано ненормативні конструкції, уживані в листах?

1. Високоповажний Юрію Івановичу!; вважаємо за доцільне; незважаючи на неодноразові нагадування; відповідно до Вашого прохання; маючи нагоду, повідомляємо.

2. Ми уважно ознайомилися з каталогом; маємо надію зустрітися найближчим часом; просимо надіслати новий прейскурант; вдячні за запрошення; ми не маємо змоги.

3. Сподіваємося, що наша праця буде плідною; завдяки Вашій підтримці; чекаємо Вашої згоди; ми дійшли висновку; доводимо до Вашого відома.

4. Завіряємо Вас; вважаємо необхідним; згідно нашої домовленості; посилаємо за адресою; заказний лист.

5. Надсилаємо Вам копію договору; запевняємо, що ми докладемо всіх зусиль; гарантуємо оплату рахунка; з огляду на зазначені обставини; завдяки спільним зусиллям.

XXV. Користуючись довідкою, визначте пропущене в реченні слово: „Письменник вирішив додати до тексту нового оповідання...”

1. ...замітку (Замітка, и, ж. 1. Невелика стаття, повідомлення в газеті, журналі, збірнику. 2. Короткий запис).

2. ...помітку (Помітка, и, ж. Напис, позначка).

3....примітку (Примітка, и, ж. Короткий запис, що є поясненням якогось тексту, а також додаток до нього або відомості про його автора).

4. ...позначку (Позначка, и, ж. Мітка, знак та ін., зроблені для відрізнення або позначення чого-небудь, указування на щось).

5. ...відмітку (Відмітка, и, ж. Знак, який засвідчує проходження документа через когось чи щось).

XXVI. Вкажіть, у якому рядку вжито неправильну прийменникову форму.

1. Ставити за провину; по формі; за таких обставин; з математики; витяг з протоколу.
2. Залучати до роботи; за всякої погоди; за два кроки; о сьомій годині; на захист.
3. На адресу; на виплату; на замовлення; прийти у справі; не під силу.
4. Зайти до кімнати; на його користь; щодо використання; українець за походженням; через хворобу.
5. Відповідно до наказу; згідно з правилами; на ваш запит; у відповідь на ваш лист; зі щирою повагою.

XXVII. Продовжте речення: „Тема виступу – це...".

1. ...роз'яснення, тлумачення, інтерпретація подій та фактів.
2. ...основна галузь роздумів оратора, у межах якої він добирає явища й факти, що розглядаються у виступі.
3. ...послідовний перелік основних питань, висвітлюваних у виступі.
4. ...заклик, що емоційно визначає певне суспільне завдання.
5. ...зіставлення і протиставлення.

XXVIII. З'ясуйте різновид стилістичної помилки.

Я навчаюсь у школі № 55. Мені подобається в нашій школі кабінет, майстерні, спортзал, їдальня. Наша школа має багато цікавих гуртків, які ведуть вчителі нашої школи.

1. Невідповідність ужитих мовних засобів стилеві висловлення.
2. Порушення принципу милозвучності.
3. Нерозрізнення слів-паронімів.
4. Уживання росіїзмів (суржику).
5. Невиправдане повторення слів (тавтологія).

XXIX. У якому реченні допущено стилістичну помилку?
1. Українська мова є одним з вирішальних чинників національної самобутності українського народу (Із Закону „Про мови в Українській РСР").
2. В нашій мові – думки і мрії наших предків про волю і щастя, боротьба і звитяга, їхнє одвічне трудолюбство і мрійлива душа (Ю. Мушкетик).
3.Мова наша живе, не дивлячись на заборони і переслідування на протязі століть (З розмови).
4. Українська література завжди розкривала красу рідного слова, відомого своєю винятковою співучістю, місткістю і гнучкістю (Із словника-довідника).
5. Державна мова – закріплена традицією або законодавством мова, уживання якої обов'язкове в органах державного управління (З енциклопедії).

XXX. У якому рядку допущено помилку у відмінковій формі імені й прізвища?
1. Володимира Ємця, Сергієві Волощуку, Ірині Семків, Василем Ілащуком.
2. Вірі Бойчук, Павлом Бойчуком, Ігорем Стецем, Марією Явір.
3. Дарини Чуклі, Світлани Бойко, Василя Дарійчук, Сергієві Бойко.
4. Юлією Носик, Ірині Уштан, Петром Уштаном, Зорині Кедь.
5. Святослава Мельничука, Вірою Мельник, Зої Гринів, Ядвіги Русової.

Б. Виконайте тестові завдання.

Тип: відповідність

1. Завдання: *Установіть відповідність між основними ознаками культури мовлення та їх визначенням:*

1.Правильність.	**А.** Таке мовлення, коли вжиті слова повністю відповідають їм мовним значенням, що усталились у мові у даний період її розвитку.
2. Точність.	**Б.** Формується на рівні „мислення – мова – мовлення” і залежить від ступеня володіння прийомами розумової діяльності, знання законів логіки і ґрунтується на знаннях об’єктивної реальної дійсності, тобто перебуває в тісному зв’язку з точністю.
3.Логічність.	**В.** Досягається семантично і стилістично відмінними одиницями чи однозначними одиницями, які різняться словотворчими або граматичними ознаками, тобто не повторюються.
4.Чистота.	**Г.** Одна з визначальних ознак культури мовлення, основний критерій – відповідність встановленим правилам і нормам.
5.Багатство.	**Ґ.** Відповідає ситуації спілкування, організовує мовлення відповідно до мети висловлювання.
6.Доречність (доцільність).	**Д.** Мовлення, у якому немає порушень лексичних, стилістичних та інших норм, тобто немає нелітературних елементів.
7.Образність.	**Е.** Якість мовлення, що найбільше залежить від особи мовця, його ерудиції, мовленнєвих умінь і навичок; мовлення здатне збуджувати увагу, викликати інтерес людей до сказаного чи написаного.
8. Виразність.	**Є.** Передбачає вживання слів і

словосполучень у незвичному, метафоричному значенні, що дає можливість образно, художньо відтворювати дійсність.

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	

2. Завдання: *Установіть відповідність між назвами норм та функціями їх регулювання.*

1. Орфоепічні.	**А.** Норми, що регулюють вживання слів у властивому їм значенні та правильне поєднання слів за змістом у реченні і словосполученні.
2.Лексичні.	**Б.** Регулюють правильну вимову звуків, звукосполучень і наголосу в словах.
3. Граматичні.	**В.** Правильне творення і вживання слів та їх форм, правильна побудова словосполучень і речень.
4. Стилістичні.	**Г.** Правильний запис слів.
5.Орфографічні.	**Ґ.** Вживання мовних засобів відповідно до їх стилістичного забарвлення та стилю мовлення.
6. Пунктуаційні.	**Д.** Правильну розстановку розділових знаків.

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	

3. Завдання: *Установіть відповідність між терміном та дефініцією.*

1. Мова.	**А.** Мовознавча наука, яка на основі даних лексики, фонетики, граматики, стилістики формує критерії

	усвідомленого ставлення до мови й оцінювання мовних одиниць і явищ, виробляє механізми нормування і кодифікації.
2. Мовлення.	**Б.** Лінгводидактична наука, яка вивчає стан і статус (критерії, типологію) норм сучасної української мови в конкретну епоху та рівень лінгвістичної компетенції сучасних мовців, соціальний та особистісний аспекти їх культуро мовної діяльності.
3. Культура мови.	**В.** Сукупність довільно відтворюваних загальноприйнятих у межах даного суспільства звукових знаків для об'єктивно існуючих явищ і понять, а також загальноприйнятих правил їх комбінування у процесі вираження думок; функціонально характеризується як засіб.
4.Культура мовлення.	**Г.** Практичне користування мовою в конкретних ситуаціях і з наперед визначеною метою, діяльність за допомогою мови; функціонально характеризується як процес.

1.	
2.	
3.	
4.	

Варіант № 2

І. Яке з наведених речень містить синтаксичну помилку?

1. У нашому магазині продається лише така побутова техніка, яка відповідає сучасним вимогам.
2. Я телефонував на номер, зазначений в оголошенні.
3. Як слід підготувавшися до іспитів, ти не матимеш проблем.

4. Бібліотека поповнилася численними підручниками, двома комп'ютерами.
5. Успіхів великих досягли завдяки наполегливій праці учні нашого класу.

II. У якому рядку неправильно підібрано українські відповідники при перекладі?
1. Абонентский ящик — абонентська скринька, бедность мысли — убогість думки, грецкий орех — волоський горіх, духовное завещание — духівниця, звонить по телефону — телефонувати.
2. Без задних ног — не чуючи під собою ніг, во весь дух — щодуху, забубенная голова (прост.) — шибайголова, на произвол судьбы — напризволяще, птица высокого полета — велике цабе.
3. В одиночестве — у (на) самотині, совпадать — збігатися, предпосылка — передумова, во главе — на чолі, во вред — на шкоду.
4. Апеляция — звертання, баланс — рівновага, дебати — обговорення, електорат — виборці, компенсация — відшкодування.
5. Выписка из протокола — виписка з протоколу, отложить заседание — відложити засідання, благодаря поддержке — дякуючи підтримці, действующий закон — діючий закон, крайние меры — крайні міри.

III. У якому рядку наведено невідредагований фрагмент характеристики?
1. Упродовж двох років обіймає посаду провідного економіста.
2. Сумлінно ставиться до виконання службових обов'язків.
3. Отримав друге місце в районній олімпіаді по математиці.
4. Досконало володіє англійською мовою.
5. Виявляв цікавість (інтерес) до точних наук.

IV. Вкажіть, у якому рядку наведено невідредагований фрагмент автобіографії.
1. Посідав призові місця на змаганнях з авіамодельного спорту.

2. Тато – Лященко Євгеній Степанович, народився 1970 року (15 серпня) у Вишневому. За фахом він водій. Працював водієм автомашини в м. Володимир-Волинську.

3. 1988 року вступила до середньої школи № 298 м. Києва, у якій навчалася протягом трьох років.

4. Школа розташовується за адресою: вул. Мельникова, 59, Київ-119, 04119.

5. За підсумками 2020/2021 навчального року середній бал становить 10,5.

V. У якому випадку порушено правила чергування у/в, і/й, з/зі/із/зо?

1. В усному мовленні; ім'я та по батькові; в іншій ситуації; починається зі слова; флагман у справі.
2. Брати участь у проектах; надрукував у газеті; включити у фінансовий звіт; жити у Львівській області; досягнення у тваринництві.
3. Купувати в аптеці; мешкала в Одесі; зміни в оподаткуванні; брати в оренду; інвестиційні процеси в Україні.
4. Прийшов в вівторок; є і інші помилки; спитав з страху; Олена і Оля; зазирнув в фотоальбом.
5. На розрахунок із споживачами; ознайомлення зі звітом; позичив зо дві сотні; один із слухачів, з ухваленням закону.

VI. У якому рядку неправильно підібрано українські відповідники при перекладі?

1. Планирование — планування; предприятие — підприємство; производство — виробництво; назначение — призначення; многочисленный — численний.
2. Вовлекать в работу — залучати до роботи; принимать участие — брати участь; сдавать зкзамены — складати екзамени.
3. В значительной степени — в значній мірі; бывший директор — бувший директор; разработать мероприятия — розробити міроприємства; занимать призовые места — займати призові місця; самый лучший рузультат — самий кращий результат.
4. В дальнейшем — надалі; исключение из правил — виняток з привила; следующий вопрос — наступне питання; указ вступил

в силу — указ набрав чинності; на протяжении недели — протягом тижня.
5. Выбрать парламентариев — обирати парламентарів; потерять сознание — знепритомніти; по понедельникам — щопонеділка; заведующий отделом — завідувач відділу; изредка случается — зрідка трапляється.

VII. У якому реченні неправильно використано вставне слово?
1. На жаль, більшість українців, протягом тривалого часу відлучених від церкви, не пізнали на собі доброчинного впливу християнського посту.
2. Він твердо знав, що, мабуть, довго не доведеться чекати.
3. Справді, святковий настрій учителя миттєво передається учням.
4. Оволодіння відомостями про особливості побудови різних типів мовлення, безперечно, полегшує створення текстів.
5. Отже, на думку більшості мовознавців, текст має складатися хоч би з двох речень.

VIII. З'ясуйте, в якому рядку наведено стилістично нейтральні (загальновживані) мовні одиниці.
1. Суфікс, дієслово, присудок, фонема, епітет.
2. Мати, батько, вода, жито, робота.
3. Аналіз, синтез, індукція, дедукція, дослідження.
4. За наказом, ввести до складу, відповідно до, згідно з, одержувач.
5. Статус, геноцид, консенсус, виборча кампанія, трудівники полів.

IX. Вкажіть, у якому рядку вжито неправильну прийменникову форму.
1. Ставити за провину; по формі; за таких обставин; з математики; витяг з протоколу.
2. Залучати до роботи; за всякої погоди; за два кроки; о сьомій годині; на захист.

3. На адресу; на виплату; на замовлення; прийти у справі; не під силу.
4. Зайти до кімнати; на його користь; щодо використання; українець за походженням; через хворобу.
5. Відповідно до наказу; згідно з правилами; на ваш запит; у відповідь на ваш лист; зі щирою повагою.

X. У якому рядку всі словосполучення вживаються тільки в професійному мовленні?
1. Брати слово, брати на себе відповідальність, брати кредит, брати до серця, брати зобов'язання.
2. Мати на меті, мати намір, мати інтерес, мати рацію, мати сина.
3. Надавати підтримку, надавати допомогу, надавати інформацію, надавати ляпасів.
4. Обіймати посаду, впроваджувати у виробництво, відшкодовувати збитки, порядок денний, за вимогою керівництва.
5. Повідомляти про зарахування, підніматися східцями, поставити на ноги, працювати над книгою, лізти в очі.

XI. У якому рядку допущено помилку у відмінковій формі імені й прізвища?
1. Малащак Олесі, Подоляк Олені, Свищ Ганні.
2. Радченкові Петру, Шевченкові Андрію, Хом'як Галині.
3. Гнатенко Роману, Радченко Петра, Малюку Сергію.
4. Світличним Миколою, Ковпак Іриною, Сидоренком Іваном.
5. Гайдукові Семену, Бабенко Оксані, Світличній Лесі.

XII. Виберіть рядок, у якому до складу всіх словосполучень входять прикметники з якісним значенням.
1. Густий ліс, легка ноша, міцне слово, золоте серце, лисяча нора.
2. Лисяча вдача, струнка дівчина, зелена сукня, оксамитовий голос, важка металургія.
3. Бузкова сорочка, сліпий чоловік, широке поле, лебедина

хода, сталеві м'язи.

4. Глибока річка, кришталеве повітря, високі будинки, лимонний колір, зелений борщ.

5. Бузковий запах, буланий кінь, вовча зграя, молочна імла, червона квітка.

XIII. У якому рядку всі прикметники вжито у формі вищого ступеня порівняння?

1. Дотепніший, мудріший, довший, більш звабливий, нездоланний.

2. Виваженіший, зрозуміліший, менш довірливий, цікавіший, надто вразливий.

3. Довший, вищий, легший, ліпший, крикливіший.

4. Молодший, галасливіший, більш впевнений, кращий, синій-синій.

5. Гірший, більш вимогливий, здоровіший, світло-синій, темно-голубий.

XIV. З'ясуйте, у якому рядку розміщено тільки ті прикметники, від яких не можна утворити ступенів порівняння.

1. Далекий, довгий, гострий, рідний, сухий.

2. Високий, близький, здоровезний, дорогий, німий.

3. Твердий, низький, босий, холодний, смисловий.

4. Кам'яний, жовтогарячий, ясен, хворий, предобрий.

5. Сучасний, дужий, науковий, солодкий, сивий.

XV. У якому рядку всі порядкові числівники вжито у формі давального відмінка?

1. Двадцятого, тридцятого, сорокового, п'ятдесятого, шістдесятого.

2. Одинадцятим, тринадцятим, чотирнадцятим, п'ятнадцятим, шістнадцятим.

3. П'ятдесятого, шістдесятого, сімдесятого, вісімдесятого, дев'яностого.

4. Сотий, двохсотий, трьохсотий, чотирьохсотий, тисячний.

5. Першому, другому, третьому, четвертому, п'ятому.

XVI. У якому рядку всі числівники відмінюються за одним зразком?

1. Сімнадцять, п'ять, двадцять, шість, сорок.
2. Сімсот, вісімсот, дев'ятсот, триста, шістсот.
3. Сто, сорок, дев'яносто, сороковий, сотий.
4. Два, три, чотири, троє, чотирнадцять.
5. Одинадцять, дванадцять, вісімнадцять, тридцять, кілька.

XVII. Як відмінюються кількісні складені числівники?

1. Як іменник.
2. Як прикметник.
3. Перше слово відмінюється як кількісний числівник, інші — як порядкові.
4. Відмінюється тільки останнє слово.
5. Відмінюється кожне слово.

XVIII. У якому рядку не всі кількісні числівники вжито в давальному відмінку?

1. Трьом, п’яти, п’ятьом, шістьом, семи.
2. Сімом, восьми, вісьмом, двомстам, трьомстам.
3. Двадцяти, тридцяти, сорока, ста, п’ятистам.
4. П’ятдесяти, двома, сьома, шести, десяти.
5. Дев’яноста, чотирьом, одному, сімдесяти, двомстам.

XIX. Визначте відмінок числівників *двомастами, п’ятьмастами, п’ятьомастами, сорока, дев’яноста.*

1. Родовий.
2. Давальний.
3. Знахідний.
4. Місцевий.
5. Орудний.

XX. У якому рядку всі кількісні числівники вжито у формі давального відмінка?

1. Сорока, дев'яноста, ста, шести, на п'ятьох.
2. Одному, п'ятьом, п'ятдесятьом, двомстам, обом.
3. Тисячі, мільйона, мільярда, обох, п'ятисот.

4. Десяти, двадцяти, тридцяти, сорока, шістдесятьма.
5. П'ятисот, шестисот, семисот, восьмисот, дев'ятисот.

XXI. Виберіть рядок, у якому неправильно поєднано числівники з іменниками.

1. З першим вересня, одна четверта зошита, півтора аркуша, три професори, восьмеро учнів.
2. Чотири доцента, семеро жінок, три сини, четвертому класу, ста двадцяти шести кілограмам.
3. Півтораста карбованців, дев'ятеро ножиць, п'ятнадцятий кілометр, вісім апельсинів, одна ціла і вісім десятих метра.
4. Півтори години, шість жінок, троє поросят, трьом пташкам, два зошити.
5. П'ятистам сімдесятьом трьом тоннам, п'ятьом чоловікам, сімдесяти восьми жінок, сто три блокноти, троє друзів.

XXII. У якому рядку всі числівники відмінюються за одним зразком?

1. Сорок, дев'яносто, сто, дев'ятнадцять, двадцять.
2. Сім, сімнадцять, вісім, вісімнадцять, мільйон.
3. Сімсот, вісімсот, дев'ятсот, триста, одинадцять.
4. Два, три, чотири, кілька, двоє.
5. Троє, четверо, шестеро, п'ятеро, двадцятеро.

XXIII. Як відмінюються числівники *нуль, тисяча, мільйон, мільярд?*

1. Як іменники.
2. Як прикметники.
3. Як кількісні числівники.
4. Як порядкові числівники.
5. Не відмінюються.

XXIV. Виберіть рядок, у якому не всі кількісні числівники вжито у формі родового відмінка.

1. Ста, двох, п’яти, восьми, десяти.
2. Одинадцяти, дванадцяти, тринадцяти, чотирнадцяти, п’ятнадцяти.

3. Двохсот, трьохсот, чотирьохсот, п'ятисот, шестисот.
4. Сорока, дев'яноста, двомстам, семистам, п'ятдесяти.
5. Двадцяти, тридцяти, тисячі, шістдесяти, сімдесяти.

XXV. У якому рядку всі числівники відмінюються за одним зразком?

1. Дванадцять, одинадцять, двадцятеро, шістнадцятеро, одинадцятий.
2. Сімнадцять, тринадцять, двадцять, сім, сімсот.
3. П'ять, вісім, дев'ятнадцять, десятеро, сто.
4. Шість, сімнадцять, дев'ять, чотирнадцять, п'ятнадцятеро.
5. Шістнадцять, вісімнадцять, тридцять, шестеро, двоє.

XXVI. Виберіть рядок, у якому є помилка у кличному відмінку іменника.

1. Олено Миколаївно, Світлано Петрівно, Оксано Євстахіївно, Лілієві Іванівно.
2. Юрію Дмитровичу, Анатолію Степановичу, Олександре Андрійовичу.
3. Станіславе Микитовичу, Георгію Вікторовичу, Іванно Семенівно, Любове Мар'янівно.
4. Світлано Олексіївно, Ірино Євгенівно, Людмило Йосипівно, Тарасе Леонідовичу.
5. Миколо Петровичу, Семене Давидовичу, Андрієві Миколайовичу, Іване Васильовичу.

XXVII. У якому рядку подано іменники тільки жіночого роду?

1. Соло, рагу, шасі, депо, таксі.
2. Канікули, Суми, Чернівці, стіл, друг.
3. Степ, кір, Сибір, біль, шимпанзе.
4. Місіс, мадам, леді, путь, Беатріче.
5. Куниця, сорока, гусінь, білуга, поні.

XXVIII. З'ясуйте, у якому рядку всі іменники не належать до жодної відміни.

1. Труси, баяністи, Альпи, берети, звірі.
2. Очі, хмари, віки, вікна, висновки.
3. Штани, окуляри, мемуари, канікули, Чернівці.
4. Сани, ворота, сни, орли, двійки.
5. Джинси, черевики, Тбілісі, лижі, коні.

XXIX. У якому рядку всі іменники в родовому відмінку мають закінчення *-у (-ю)?*

1. Квартал, квартет, квиток, цвіт, кедрівник.
2. Келех, квас, подарунок, план, плановик.
3. Кіловат, депутат, лан, бульйон, матч.
4. Зміст, оксамит, банк, жанр, футбол.
5. Заклик, ситець, сад, садок, роман.

XXX . Виберіть рядок, у якому всі іменники в родовому відмінку залежно від значення можуть мати закінчення -а *(-я)* або *-у (-ю).*

1. Апарат, листопад, пояс, топаз, Кабул.
2. Папір, клуб, нефрит, орган, алюміній.
3. Алжир, діамант, тик, механізм, конвоїр.
4. Володар, замок, узвар, радар, камінь.
5. Аметист, чавун, сік, ліс, лісок.

Б. Виконайте тестові завдання.

Тип: відповідність

1. Завдання: *Установіть відповідність між терміном та дефініцією.*

1. Мова.	**А.** Мовознавча наука, яка на основі даних лексики, фонетики, граматики, стилістики формує критерії усвідомленого ставлення до мови й оцінювання мовних одиниць і явищ, виробляє механізми нормування і кодифікації.
2. Мовлення.	**Б.** Лінгводидактична наука, яка вивчає стан і статус (критерії, типологію) норм

	сучасної української мови в конкретну епоху та рівень лінгвістичної компетенції сучасних мовців, соціальний та особистісний аспекти їх культуро мовної діяльності.
3. Культура мови.	**В.** Сукупність довільно відтворюваних загальноприйнятих у межах даного суспільства звукових знаків для об'єктивно існуючих явищ і понять, а також загальноприйнятих правил їх комбінування у процесі вираження думок; функціонально характеризується як засіб.
4.Культура мовлення.	**Г.** Практичне користування мовою в конкретних ситуаціях і з наперед визначеною метою, діяльність за допомогою мови; функціонально характеризується як процес.

1.	
2.	
3.	
4.	

2. Завдання: *Установіть відповідність між основними ознаками культури мовлення та їх визначенням:*

1.Правильність.	**А.** Таке мовлення, коли вжиті слова повністю відповідають їм мовним значенням, що усталились у мові у даний період її розвитку.
2. Точність.	**Б.** Формується на рівні „мислення – мова – мовлення" і залежить від ступеня володіння прийомами розумової діяльності, знання законів логіки і ґрунтується на знаннях об'єктивної реальної дійсності,

	тобто перебуває в тісному зв'язку з точністю.
3.Логічність.	**В.** Досягається семантично і стилістично відмінними одиницями чи однозначними одиницями, які різняться словотворчими або граматичними ознаками, тобто не повторюються.
4.Чистота.	**Г.** Одна з визначальних ознак культури мовлення, основний критерій – відповідність встановленим правилам і нормам.
5.Багатство.	**Ґ.** Відповідає ситуації спілкування, організовує мовлення відповідно до мети висловлювання.
6.Доречність (доцільність).	**Д.** Мовлення, у якому немає порушень лексичних, стилістичних та інших норм, тобто немає нелітературних елементів.
7.Образність.	**Е.** Якість мовлення, що найбільше залежить від особи мовця, його ерудиції, мовленнєвих умінь і навичок; мовлення здатне збуджувати увагу, викликати інтерес людей до сказаного чи написаного.
8. Виразність.	**Є.** Передбачає вживання слів і словосполучень у незвичному, метафоричному значенні, що дає можливість образно, художньо відтворювати дійсність.

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	

7.	
8.	

3. Завдання: *Установіть відповідність між назвами норм та функціями їх регулювання.*

1. Орфоепічні.	**А.** Норми, що регулюють вживання слів у властивому їм значенні та правильне поєднання слів за змістом у реченні і словосполученні.
2.Лексичні.	**Б.** Регулюють правильну вимову звуків, звукосполучень і наголосу в словах.
3. Граматичні.	**В.** Правильне творення і вживання слів та їх форм, правильна побудова словосполучень і речень.
4. Стилістичні.	**Г.** Правильний запис слів.
5.Орфографічні.	**Ґ.** Вживання мовних засобів відповідно до їх стилістичного забарвлення та стилю мовлення.
6. Пунктуаційні.	**Д.** Правильну розстановку розділових знаків.

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	

МОДУЛЬ В

Тема: Теорія і практика культури мови й мовлення.

Виконайте тестові завдання.

Варіант № 1

1. Укажіть рядок, у якому правильно визначено поняття *„культура мови”*:

а) лінгводидактична наука, яка вивчає стан і статус норм сучасної української літературної мови в конкретну епоху;
б) мовознавча наука, яка на основі даних лексики, фонетики, граматики, стилістики формує критерії усвідомленого ставлення до мови й оцінювання мовних одиниць і явищ, виробляє механізми нормування і кодифікації;
в) формування естетичної сприйнятливості до цінностей світової культури й осмислення серед них місця культури свого народу;
г) правила літературно опрацьованого мовлення, яке є зразком писемної та усної форм спілкування.

2. Знайдіть рядок, де всі слова вжито правильно:
а) слід відмітити, що в публікації йдеться мова про цікаві факти з життя рослин;
б) до особового листка обліку кадрів додається довідка з місця роботи;
в) моя автобіографія дуже цікава;
г) дякую всіх, що прийняли участь у цікавому заході.

3. Укажіть український відповідник до слова „ексклюзивний”:
а) ідеальний;
б)винятковий;
в) пишний;
г) розкішний.

4. Визначте рядок, у якому немає помилок у вживанні прийменників:
а) по дорученню, по непорозумінню, по ініціативі;
б) за бажанням, з питання, на замовлення;
в) з алгебри, з примусу, по адресу;
г) по вимозі, через помилку, по закінченню.

5. Укажіть, у якому рядку допущено граматичну помилку:

а) складати екзамен;
б) складати шану;
в) складати конструктор;
г) складати більшість.

6. З'ясуйте, з яким словом може сполучатися слово „лікарняний":

а) мораль, етика, засіб;
б) заклад, установа, режим;
в) харчування,доза, процедура;
г)трава, халат, таємниця.

7. Визначте іменник, з яким прикметник „злісний" утворює словосполучення:

а)погляд;
б)характер;
в)ворог;
г) вигляд.

8. Виберіть рядок, у якому всі слова є паронімами:

а) дипломант, дипломник, динаміка;
б) комунікабельний, комунікативний, комунікаційний;
в) значення,знаменитий,знаменний;
г) одинокий, ординарний, одноосібний.

9. Виберіть рядок, у якому всі слова є синонімами:

а) кохати, дбайливо доглядати, любити;
б) кооперування, кооперація, кооператив;
в) корисний, корисливий, корінний;
г) звичайний, звичний, звичаєвий.

10. Укажіть рядок, у якому правильно утворено форми дієприкметників:

а) панівний, руйнівний, гальмівний, керований;
б) відмінюваний, пізнаваємий, управляємий, навколишній;
в) пануючий, руйнуючий, оточуючий, виробляємий;
г) недосяжний, незгасний, координуючий, лежачий.

11. Укажіть рядок, у якому правильно утворено форми прикметників:

а) наймиліший, самий короткий, важчий, найбільш чистий;
б) солодший, якнайкращий, прудкіший, найбіль невдалий;
в) найменш розкішний, тепліший, менш свіжий, вищий від усіх;
г) бездарніший, м'якший, золотіший, самий доглянутіший.

12. Укажіть речення, у якому немає помилок у слововживанні:

а) голова оголосив порядок денний зборів;
б) акт являється документом, який ґрунтується на конкретних доказах;
в) більшість абітурієнтів, які успішно здали екзамени, будуть прийняті до інституту;
г) у місті розпочалася підписка на газети та журнали.

13. Укажіть рядок, у якому всі слова є синонімами:

а) хворий,хворобливий,хоровий;
б) плести, вити, скручувати;
в) адреса, адресант, адресат;
г) лісник, лісничий, лісовод.

14. Зазначте, у якому рядку є синоніми до слова „тракт”:

а) трактир, ресторан, кафе;
б) дорога, шосе, путь;

в) трактор, автомобіль, мотоцикл;
г) лан, плесо, плай.

15. З'ясуйте, з якими словами може сполучатися слово „покажчик":

а) дороги;
б) зрілості;
в) культури;
г) даних.

16. Визначте речення, у якому не порушено логічність мовлення:

а) мене не тільки цікавлять тварини, а й собаки;
б) ці квіти пахнуть ніжно і духмяно;
в) повернувшись додому, у мене знову з'явився настрій;
г) усі школярі вже повернулись із занять, які вчились у другу зміну.

17. Назвіть рядок, у якому порушено точність мовлення в словосполученні:

а) громадянський шлюб;
б) особовий характер;
в) показник зрілості;
г) передплата журналів.

18. Назвіть рядок, у якому не порушено точність мовлення в словосполученні:

а) показові змагання;
б) марочний альбом;
в) земляний фонд;
г) квиток на екзамен.

19. Зазначте, у якому рядку збережено логічність мовлення в словосполученні:

а) дуже далеченько;
б) цукрова сіль;
в) дуже приємний;

г) моя автобіографія.

20. Зазначте, у якому рядку збережено логічність мовлення в словосполученні:

а) забагато добрий;
б) змалював образ;
в) сильно смугастий;
г) солодкувата кислота.

21. Зазначте рядок, у якому всі назви спеціальностей утворено правильно:

а) апаратник, двірник, закройщик, заправник;
б) каменщик, кружевниця, мотальник, швачка;
в) шпалерник, мармурник, формувальник, різьбяр;
г) підрядчик, розкатчик, зборщик, сушильник.

22. Виберіть рядок, де всі конструкції є етикетними формулами прохання:

а) пробачте, вибачте, до побачення, дякую, доброго здоров'я;
б) дуже прошу, прийміть моє прохання, будь ласка, будьте добрі, дозвольте;
в) добрий день, прощавайте, зичу вам щастя, будьте люб'язні, дуже вдячний вам за...;
г) перепрошую, даруйте на слові, щиро дякую, вітаю вас з ювілеєм, доброго вечора.

23. Визначте рядок, у якому всі слова мають наголос на другому складі:

а) надлишок, ополудні, поновлений, вимога, етнічний, єпископ;
б) єпархія, навчений, паритет, параметр, рентабельно, тризубець;
в) трилітній, соціум, спасибі, спонтанний, текстолог, тевтонський;
г) спідлоба, селити, сейсмограф, вимова, випадок, перевертень.

24. Укажіть, у якому рядку всі слова як вимовляються, так і пишуться:

а) голова, король, дорога, Відень, душман, злити;
б) отець, полум'я, сивий, легко, спокуса, суржик;
в) роззброєння, сурма, текст, повноважний, марка, зменшення;
г) бричка, анотація, акцентологія, імпровізація, скопіювати, контрастний.

25. Зазначте рядок, де всі пари слів є синонімами:

а) юрист — правник, інцидент — випадок, громадянство — підданство, демократія — монархія;
б) ватажок — отаман, тактовний — тактичний, відсоток — процент, дикція — вимова;
в) в'язень — невольник, воля — неволя, друг — недруг, говорити — ректи;
г) стежити — приглядати, недолік — дефект, аварія — катастрофа, адвокат — оборонець.

26. Зазначте рядок, де всі пари слів є паронімами:

а) комунікативний — комунікабельний, веселий — сумний, недолік — дефект, дикція — вимова;
б) тактовний — тактичний, поверховий — поверхневий, виборний — виборчий, абонент — абонемент;
в) людний — людяний, фамільний — фамільярний, ефективний — ефектний, лінгвістика — мовознавство;
г) привітальний — привітний, засвоювати — освоювати, задача — завдання, юрист — правник.

27. Виберіть рядок, де всі фразеологізми мають значення „гордовито триматися":

а) попасти в капкан, бити байдики, як кіт наплакав, велике цабе, з легким серцем;
б) дерти кирпу, напустити пихи, піднімати носа, задирати голову, відставляти губу;

в) розвів мільйони, нестися вгору, жити чужим розумом, мести від воріт, темний ліс;
г) високо нести голову, не показувати очей, птах високого польоту, стріляний горобець.

28. Зазначте рядок, у якому всі слова утворені одним способом:

а) школяр, зроблений, лісостеповий, поневолити, маркований;
б) правознавець, єдиновладдя, людиноненависниць кий, самопідготовка, тризначний;
в) відсталість, безстидник, задіяний, пересильний, розрівняний;
г) підробити, заохочувати, розпестити, пороблений, зіскочити.

29. Укажіть варіант, де правильно утворено форму родового відмінка іменників чоловічого роду:

а) після закінчення інституту, внаслідок туману, у напрямку до Львову, щопонеділка;
б) виконання плану, близько майдану, зроблено з воску, гарного малюнка;
в) без винятку, другого сорту, готуватися до екзамене, населеного пункту;
г) без плаща, виступ лектора, звернутися до Івана Дорошенка, багато товара.

30. Укажіть варіант, у якому іменники в родовому відмінку записано згідно з правилами уживання закінчень *-у (-ю); -а (-я):*

а) контролю, аудиту, засобу, статута, керівника;
б) аудитора, напряму, договору, активу, досвіду;
в) виду, клієнта, доказу, результата, порядку;
г) об'єкта, органу, аналізу, обліку, закона.

31. Виберіть правильний варіант речення чи словосполучення:

а) загальнокримінальний злочин;
б) це питання було рішеним на мою користь;
в) його було притягнуто до кримінальної відповідальності;
г) вирок, вступивший в законну силу.

32. Виберіть правильний варіант речення чи словосполучення:
а) притягнений до відповідальності;
б) система їх роботи сама досконала;
в) скарга про неправильність у списку виборців;
г) цей документ наділений законною силою.

33. Виберіть правильний варіант речення чи словосполучення:
а) студент чекав більш конкретнішої відповіді на запитання;
б) ми вирішували цю проблему на протязі року;
в) клопотання у перегляді судового рішення;
г) найкращим варіантом вирішення цієї проблеми є перший.

34. Виберіть правильний варіант речення чи словосполучення:
а) він привіз на згадку про подорож пам'ятний сувенір;
б) необхідно взаємно допомагати один одному;
в) діюче законодавство;
г) зараз виступатимуть такі депутати.

Варіант № 2

35. Виберіть правильний варіант речення чи словосполучення:
а) завідуючий кафедрою виступив з пропозицією;
б) ми повинні вирішити слідуючі питання;
в) наступного разу будемо вирішувати найголовніші проблеми;
г) лише зробивши завдання, ти можеш відпочити.

36. З'ясуйте, який фразеологізм вжито у значенні „сердитися":

а) мовити до діла;
б) розв'язати язика;
в)копилити губи;
г) бити по кишені.

37. Зазначте, у якому рядку всі фразеологізми мають однакове значення:

а) рвати на шматки, нема живої душі, ревно любити;
б) з легкої руки, копилити губи, бити ключем;
в) ріски в рот не брати, крихти в роті не було, живіт присох до спини;
г) роззявити рота, вити вовком, дати звістку про себе.

38. Укажіть рядок, у якому подано фразеологізми з мовлення спортсменів:

а) перейти дорогу, лізти в душу, перед самим носом;
б) сіяти ворожнечу, краєм вуха чути, довга пісня;
в) пускати стріли, попасти в капкан, руки не туди стоять;
г) дати сто очок вперед, брати бар'єр, з нічийним рахунком.

39. Зазначте, у якому рядку в усіх словах слід писати літеру *г:*

а) па...орб, ...удзик, ...олова, ...усак, ле...енда;
б) на...олос, ...рунт, ка...ат, ла...ідно;
в) за...адка, ...усар, ...ілка, коле...а, ма...ніт;
г) ...уля, ...анок, ...едзь, ...атунок, ...валт.

40. Укажіть, у якому рядку всі слова становлять синонімічний ряд:

а) просвіт, світити, світло, просвіта;
б) зір, оглядати, очі, погляд, оглядатися;
в) добре, мило, гоже, славно, гарно;
г) святий, свічка, священик, Великдень, свято.

41. Виберіть рядок, у якому всі слова є синонімами до слова „говорити”:

а) казочка, говір, розмова, мова, мовний;
б) казати, мовити, розмовляти, балакати;
в) балабонити, балакливий, казкар, казна-хто;
г) оповідати, подейкувати, підказувати, мовлення, балачка.

42. Зазначте, у якому рядку всі іменники утворено префіксально-суфіксальним способом:

а) висота, зелень, їжачиха, широчінь;
б) розклад, рядок, блакить, вишиванка;
в) українка, матуся, вихід, ягідка;
г) підвіконня, подорожник, міжбрів'я, звістка.

43. Знайдіть рядок, у якому слова утворено шляхом осново- чи словоскладання:

а) підстанція, Середземний, прабатьківщина, розвеселий;
б) приміський, сучасний, безрукий, заширокий;
в) правобережний, лісостеп, глухонімий, легкоатлет;
г) зелений, простий, широченний, довгий.

44. Укажіть, у якому рядку всі іменники жіночого роду:

а) глазур, дідуньо, доповідь, сім'я, староста;
б) Наталка, дівчина, путь, матуся, дошка;
в) Катруся, Дніпро, донька, Англія, княжна;
г) Україна, батьківщина, Київ, життя, річка.

45. Виберіть рядок, у якому всі іменники ІІ відміни у родовому відмінку однини мають закінчення *-у, -ю:*

а) тиждень, Лондон, стіл, учень, квартет;
б) депутат, кіловат, рік, гараж;
в) штаб, жаль, Ужгород, сад, квиток;
г) футбол, банк, мед, вітер, барвінок.

46. Зазначте, у якому рядку допущено помилку при творенні вищого ступеня порівняння прикметників:

а)тепліший, менш вдалий, вужчий, більш влучний;
б)більш сумлінний, нижчий, більш здібний, важчий;
в)гірший, менш вживаніший, більш сумлінний, кращий;
г)дорожчий, більш ефективний, більш вимогливий, менш впертий.

47. Укажіть, у якому рядку на місці пропущеної літери слід писати *и:*

а) к…лограм, Ч…каго, с.лует, б…нт, ц…клон;
б) ф...рма, к...моно, ц...стерна, ш...фер, т...тан;
в) ж…рафа, с.мпатія, д…зель, ж…лет, ц…клон;
г) в…мпел, р…жим, б...лет, г…гант, ід…лія.

48. Зазначте, у якому рядку між словами слід уживати прийменник *в:*

а) успіх (у, в) творчості, приніс (у, в) кишені, читала (у, в) журналі, попросив (у, в) друга;
б) жила (у, в) Одесі, служити (у, в) армії, плавати (у, в) озері, була (у, в) Італії;
в) зайти (у, в) клас, запитати (у, в) актриси, працювати (у, в) аптеці, погляд (у, в) майбутнє;
г) жити (у, в) Києві, сидіти (у, в) автобусі, зайшов (у, в) клас, бачив (у, в) товариша.

49. З'ясуйте, якими лексичними одиницями є слова *континент — контингент, зброя — збруя:*

а) синонімами;
б) антонімами;
в) омонімами;
г) паронімами.

50. Визначте, у якому рядку неправильно поєднано числівники з іменниками:

а) шістдесят чотири кілометри, сімсот тонн, двадцятий кілометр, три професори;
б) семеро рядів, півтори доби, одна ціла і одна третя метри, двоє разів;

в) тридцять два зошита, обидві жінки, двадцятеро гравців, перше кохання;
г) восьмеро воріт, перші заморозки, обидві подруги, дев'ятеро сестер.

51. З'ясуйте, у якому рядку допущено помилки у правописі числівникових форм:
а) п'ятдесяти, обом, мільярдом, семистам, шістдесятьох;
б) двомастами, десятьох, чотирьохсот, одного, сорока;
в) тридцятьома, тисячею, восьмисот, одинадцяти, сім десятьма;
г) ста, п'ятидесяти, мільйону (Р. в.), дев'ятисот, чотирма.

52. Назвіть рядок, у якому порушено принципи наголошення слів:
а) живопис, валовий, каталог, ознака;
б) килим, агент, виробіток, гривня;
в) верба, колесо, кропива, одинадцять;
г) завдання, контрактовий, черговий, завжди.

53. Укажіть, у якому рядку неправильно вжито прийменникову форму:
а) по формі, за таких обставин, по математиці, виписка з протоколу;
б) за два кроки, о сьомій годині, на захист, залучити до роботи;
в) через хворобу, щодо використання, на його користь, на ваш запит;
г) не під силу, на виплату, прийти у справі, на адресу.

54. Зазначте рядок, у якому неправильно дібрано українські відповідники при перекладі:
а) принимать участие — брати участь, назначение — призначення, многочисленный — численний, предприятие — підприємство;

б) разработать мероприятие — розробити мироприємство, в значительной степени — в значній мірі, бывший директор — бувший директор, самый лучший результат — самий кращий результат;
в) сдавать экзамены — складати екзамени, вовлекать в работу — залучати до роботи, указ вступил в силу — указ набрав чинності, в дальнейшем — надалі;
г) на протяжении недели — протягом тижня, заведующий отделом — завідувач відділу, исключение из правила — виняток із правила, по понедельникам — щопонеділка.

55. Виберіть рядок, усі словосполучення якого вживають тільки у професійному мовленні:
а) брати кредит, брати зобов'язання, брати до серця, брати на себе відповідальність;
б) працювати над книгою, лізти в очі, поставити на ноги, повідомляти про зарахування;
в) надавати інформацію, надавати ляпасів, надавати підтримку, надавати допомогу;
г) відшкодовувати збитки, порядок денний, на вимогу керівництва, упроваджувати у виробництво.

56. Назвіть речення, яке потребує редагування:
а) Головне, на що потрібно звернути увагу, – це якість знань;
б) У школі письменника тепло вітали учні та вчителі;
в) Я телефонував на номер, зазначений в оголошенні;
г) Складіть, будь ласка, свою автобіографію.

57. Визначте, у якому випадку допущено помилку при побудові словосполучень:
а) громадська думка, орендні відносини, нагальна справа, обопільна угода;
б) спільне підприємство, чинити опір, відповідач у справі, розбіжності з питань;

в) діяти всупереч наших пропозицій, оплачувати за проїзд, вжити термінові заходи, сфотографуватися в анфас;
г) скористатися пропозицією, оплата позики, триматися осторонь, залучати до роботи.

58. Визначте, у якому рядку всі словосполучення стилістично правильні:
а) підготувати тези, поїхати у відрядження, ухвалити рішення, любий із студентів;
б) значні зміни, краєвид з вікна, проти ночі, колишній учитель;
в) вищий учбовий заклад, мероприємство, діюче законодавство, чергова печатка;
г) на слідуючий день, приймати участь, правильна відповідь, на протязі року.

59. Укажіть, яке з наведених речень містить синтаксичну помилку:
а) Я телефонував на номер, зазначений в оголошенні;
б) Бібліотека поповнилася численними підручника ми, двома комп'ютерами;
в) Успіхів великих досягли завдяки наполегливій праці студенти нашої групи;
г) У нашому магазині продається лише така побутова техніка, яка відповідає сучасним вимогам.

60. Зазначте, у якому реченні правильно вжито форму звертання:
а) Ви, Галино Петрівно, згодні з такою думкою?;
б) Клавдія Володимирівна, Ви передплатили газети і журнали?;
в) Сьогодні Ви якийсь пригнічений, Ігоре Іванович;
г) Ви, татусь, раді нам?

61. З'ясуйте, у якому реченні не допущено помилок при вживанні займенників:

а) Петро побіг до Дмитра, і всі помітили, що він зупинився;
б) Брат попросив товариша віднести до його кімнати книги;
в) Ми піднялися на вершину гори, яка заросла лісом;
г) Вікна замку, що стояв на узвишші, були схожі на його бійниці.

62. Визначте речення, у якому є помилки при вживанні числівників:

а) Біля семидесяти підприємств країни почали випускнової високоякісної продукції для широкого вжитку;
б) Для дітей дитячого будинку передано медикаменти, шприци, двадцять чотири крапельниці;
в) Обидва хлопці допомогли Миколі збирати картоплю;
г) План реалізації продукції комбінат виконав на 100 відсотків.

63.Укажіть речення, у якому допущено помилки при вживанні дієслів:

а) Автобус ходе тепер до нас два рази в день;
б) Я посаджу коло криниці калину;
в) Я вважаю, що ми правильно порахували витрати пального за звітний період;
г) Телевізор мені заважає зосередитись, бо я не можу працювати при шумі.

64.Зазначте речення, де є помилка при вживанні дієприслівників:

а) Ми відчули апетит, відвідавши виставку кондитерської фабрики;
б) Відпочивая, треба час проводити з користю, не гаючи даремно жодної хвилини;
в) Висловлюючись, необхідно дбати про красу і точність слова;

г) Вам, мамо, довелося все життя працювати не покладаючи рук.

65. Зазначте, у чому виявляються *лексичні норми*:

а) у правильному вживанні слів та правильному поєднанні слів за змістом у реченні та словосполученні;

б) у правильному вживанні наголосу;

в) у творенні нових слів та поєднанні їх за смислом у реченні;

г) у правильному вживанні слів.

66. З'ясуйте речення, у якому допущено помилку при вживанні прикметників:

а) Яблуні за літо стали більш розкішніші, розлогі, гіллясті;

б) Нескінченні Світланині жарти бувають не завжди доречними;

в) Дніпро ширший і глибший від Бугу;

г) Наш університет – одна з найкращих споруд міста.

67. Визначте рядок, де допущено помилку при творенні ступенів порівняння прикметників:

а) більш гіркий, веселіший, вужчий, найбільш талановитий, найстаріший;

б) молодіший, найбільш високий, дорожчий, більш дорогий, нищий;

в) вдаліший, більш дотепний, нижчий, щонайпривабливіший, глибший;

г) кращий, більш милий, якнайрозумніший, найдобріший, дорожчий.

Варіант № 3

68. Назвіть речення, у якому допущено помилку у вживанні відмінкових закінчень іменників:

а) студент купив ручку, стержня до неї, олівця, ґумку;

б) до дзвінкого приголосного звуку [д] парним глухим є приголосний [т];

в) на заняттях з українського професійного мовлення ми вдосконалюємо навички з культури ділового спілкування;
г) я допомагав своєму однокурсникові Денису Коваленку розв'язувати задачі.

69. Укажіть, у якому рядку усі іменники мають закінчення *-ею* у формі орудного відмінка однини:
а) економіка, плата, праця, дія, історія;
б) вежа, задача, наука, ціна, система;
в) тиша, душа, межа, будівля, торгівля;
г) енергія, контора, фірма, група, форма.

70. Визначте пару слів, які є *паронімами*:
а) мимохіть — мимохідь;
б) по гас — погас;
в) диктат — диктатура;
г) метод — методика.

71. З'ясуйте, у якому рядку в усіх словах наголос поставлено правильно:
а) в**і**рші, чит**а**ння, вим**о**ва, докум**е**нт, захвор**і**ти;
б) ім'**я**, кид**а**ти, кор**и**сний, при**я**тель, нен**а**висть;
в) чот**и**рнадцять, озн**а**ка, **о**лень, подр**у**га, р**а**зом;
г) р**о**блю, вісімдес**я**т, ст**а**туя, укр**а**їнський, деф**і**с.

72. Назвіть комунікативні *ознаки* культури мовлення:
а) правильність, точність, доречність, нормативність, діалогічність;
б) логічність, багатство, монологічність, ввічливість, образність;
в) правильність, стислість, точність, логічність, чистота, виразність;
г) чистота, змістовність, різноманітність, усна і писемна форми.

73. З'ясуйте, яке твердження є правильним: „Граматичні норми – це...":

а) правильний вибір слова або синтаксичної конструкції відповідно до умов спілкування;
б) правила вживання слів;
в) правила слововживання, вимови, наголошування, орфографії та пунктуації;
г) правильне вживання варіантів морфологічної форми слова, варіантів її поєднання з іншими словами.

74. Визначте, у чому виявляються *акцентуаційні норми* сучасної української літературної мови:

а) регулюють вибір варіантів розташування і переміщення наголошеного складу серед ненаголошених;
б) наголошування відповідає семантико-стилістичним можливостям мови;
в) наголос ставиться у правильному варіанті форми слова залежно від контексту;
г) правильному виборі орфограми у словах.

75. Зазначте, у чому виявляються *орфоепічні норми*:

а) у правильному творенні й вживанні слів;
б) у правильному наголошуванні слів;
в) у характерному використанні різних зображувальних засобів, слів різного звучання;
г) у правильній вимові звуків, звукосполучень.

76. Укажіть термін, який відповідає визначенню: „Стереотипне сполучення слів, що використовується у стандартних мовних ситуаціях":

а) калька;
б) кліше;
в) каламбур;
г) варваризм.

77. Виберіть рядок, у якому всі слова наголошені правильно:

а) вимога, чорнослив, громадський, льоновий;
б) випадок, громадянин, жаростійкий, маковик;
в) живопис, легкорозчинний, мигнути, донька;
г) жебрати, літопис, мішковина, центровий.

78. Назвіть рядок, у якому в усіх словах допускається вживання подвійного наголосу:

а) помилка, шунтовий, задарма, сходовий;
б) аплазія, чужина, вихровий, гомілковий;
в) хворост, хутровий, важковимовний, алфавіт;
г) бавовняний, допризовний, колядковий, ладановий.

79. Зазначте рядок, у якому всі слова утворено префіксальним способом словотворення:

а) розказати, обмастити, переписати, підсніжник;
б) оббити, прибігти, принести, помити;
в) увійти, розвести, від'їхати, овочесховище;
г) прискочити, перевести, прикрасити, змогти, перелісок.

80. З'ясуйте, за допомогою якого способу утворено слова *по-нашому, по-братерськи:*

а) суфіксальний;
б) префіксальний;
в) префіксально-суфіксальний;
г) безафіксний.

81. Визначте, у якому варіанті правильно утворено назви жителів місцевості:

а) житомирянин, житомирянка;
б) житомирець, житомирка;
в) житомирівець, житомирянка;
г) житомирян, житомирячка.

82. Виберіть рядок, у якому є зайве слово в синонімічному ряду:

а) їсти, жувати, жерти, запихатися, ковтати;
б) іти, плентатися, чвалати, пересуватися, повзти;
в) завірюха, хурделиця, хуга, заметіль, завія;
г) дім, будинок, повітка, оселя, хата.

83. З'ясуйте, яке з наведених визначень відповідає поняттю „пароніми":
а) слова, близькі за звучанням, але різні за значенням;
б) слова, спільні за основним лексичним значенням, але з різними смисловими відтінками;
в) слова, що звучать однаково, але мають різне значення;
г) слова однієї частини мови, що мають різні лексичні значення.

84. Укажіть визначення, що відповідає суті фразеологізму *глянути одним оком:*
а) подивитися ретельно, пильно;
б) подивитися з корисливими намірами;
в) подивитися заздрісно, невдоволено;
г) подивитися побіжно, мимохідь.

85. Зазначте, якому фразеологізму відповідає визначення „бути правим; правильно, слушно думати":
а) мати рацію;
б) мати розум;
в) мати серце;
г) мати силу.

86. Виберіть рядок з якісними прикметниками:
а) гострий, запорізький, чорний, багатий;
б) веселий, теплий, гарний, світлий;
в) міцний, чорноморський, ніжний, високий;
г) лисий, білий, гострий, свіжий.

87. Зазначте, у якому рядку правильно відредаговано словосполучення *у відповідності з виводами комісії.:*

а) відповідно до виводів комісії;
б) у відповідності до виводів комісії;
в) відповідно до висновків комісії;
г) у відповідності до висновків комісії.

88. Виберіть рядок, у якому всі словосполучення утворено способом узгодження:

а) чудова пора, добрий приятель, вагомі аргументи, прощальний вальс;
б) вантажний порт, люблю весну, дощова осінь, гіркий смуток;
в) різнобарвна веселка, прийти увечері, мамина пісня, смачна страва;
г) головний принцип, радісні думки, святкували весело, вечірня пора.

89. Визначте, у якому рядку правильно оформлено звертання:

а) шановна Наталія Олександрівна;
б) шановна Наталія Олександрівно;
в) шановна Наталіє Олександрівно;
г) шановна Наталію Олександрівно.

90. Укажіть, у якому рядку правильно вжито відмінкові форми дієслів:

а) полють, скажеть, стукають, літають;
б) роблять, малюють, ходять, заважають;
в) возять, пускають, будеть, куплять;
г) дадуть, відчувають, біжуть, розкажуть.

91. Виберіть визначення, що відповідає терміну „правильність мовлення”:

а) структурно впорядковане за логічними законами мовлення;
б) вміння користуватися мовою у її усталених формах;
в) чітке використання мовних одиниць зі значенням, властивим цій одиниці;

г) повна відповідність мовлення нормам літературної мови.

92. Виберіть визначення, що відповідає терміну *„культура мовлення”:*

а) високий рівень розвитку мови;
б) раціональне, стилістично вмотивоване та нормативне користування мовними одиницями;
в) вчення про функціонування й використання мови;
г) своєрідний вияв мовлення в усіх стилях і жанрах мови.

93. З’ясуйте, якому терміну відповідає таке визначення: „Короткий влучний вислів, глибока узагальнена думка, висловлена у стислій формі”:

а) фразеологізм;
б) прислів’я;
в) приказка;
г) афоризм.

94. Зазначте, у якому рядку правильно узгоджено іменник *гектар* з числівником *2,5:*

а) два з половиною гектари;
б) два з половиною гектара;
в) два і п'ять гектарів;
г) два і п'ять гектари.

95. Укажіть рядок, у якому подано правильний варіант родового відмінка числівника *587:*

а) п’ятисот восьмидесятьох сімох;
б) п’ятисот восьмидесяти сімох;
в) п’ятсот вісімдесяти семи;
г) п’ятисот вісімдесяти семи.

96. Виберіть рядок, у якому правильно записано слова іншомовного походження:

а) мажоритарний, екстраверсія, іміграція, домінанта;

б) градієнтний, альтернатива, вегетативний, інновація;
в) меридіан, мимбрана, номенклатура, психіатрія;
г) рефлекс, симфонія, деференціація, сертифікат.

97. Назвіть визначення, що відповідає терміну „діалог”:
а) форма мовлення, яка характеризується зміною реплік двох мовців, що перебувають у безпосередньому зв’язку;
б) форма мовлення, що вказує на способи взаємодії між учасниками спілкування;
в) форма мовлення, якій властива зміна реплік трьох і більше мовців;
г) форма мовлення, утворена внаслідок мовної активності адресанта, розрахована на опосередковане сприйняття адресатом.

98. З’ясуйте, у якому рядку правильно перекладено словосполучення *крайняя необходимость:*
а) крайня необхідність;
б) крайня потреба;
в) гостра необхідність;
г) важлива потреба.

99. Укажіть рядок, у якому правильно утворено вищий ступінь порівняння прикметників:
а) старший, кращий, довший, темніший;
б) нижчий, модніший, працьовитіший, народніший;
в) тугіший, більш дорогий, менш теплий, заможніший;
г) більш гарніший, товщий, менш веселіший, новіший.

100. Укажіть рядок, у якому всі слова в родовому відмінку однини мають закінчення *-а, -я:*
а) знаменник, пісок, щебінь, ромб, ансамбль;
б) коридор, карниз, ураган, рукопис, чернець;
в) долар, кістяк, спорт, ріг, прогрес;
г) студент, портфель, місяць, конус.

СТИЛІСТИКА
Контрольна модульна робота зі стилістики

Модуль А
Тема: Практична стилістика як лінгвістична дисципліна. Поняття про функціональні стилі української мови

Варіант № 1

I. Продовжте речення: „Стилістика – це...”:

1) ...розділ науки про мову, що вивчає речення, його будову та способи об'єднання слів у словосполучення і речення;
2) ...словниковий склад мови;
3) ...розділ науки про мову, що вивчає слово як частину мови;
4) ...вчення про функціонування і використання мови.

II. Порушення прямого порядку слів у реченні:

1) логічний наголос;
2) інтонація;
3) звертання;
4) інверсія.

III. У якому рядку всі слова належать до офіційно-ділового стилю:

1) сонцесяйний лик, греблю гатити, призначити конференцію;
2) протилежний кут, поставити дослід, узагальнити висновки;
3) прийняти рішення, винести ухвалу, вжити заходів;
4) безхмарне небо, пекти раків, морські припливи.

IV. Який із фрагментів заяви є правильним?

1). Прошу дати мені відпустку на 7 днів без збереження заробітної плати для здавання екзаменаційної сесії в НАУ з 12 по 18 червня 2021 р.

2). Прошу надати мені відпустку на 7 днів без збереження заробітної плати через екзаменаційну сесію у НАУ з 12 по 18 червня 2021 р.

3). Прошу надати мені відпустку тривалістю 7 днів без збереження заробітної плати у зв'язку зі складанням іспитів, передбачених екзаменаційною сесією в Національній академії управління (НАУ), з 12 по 18 червня 2021 р.

4). Прошу відпустити мене на 7 днів без збереження заробітної плати на сесію.

V. У якому рядку подано ненормативні конструкції, уживані в листах?

1). Шановний Артеме Володимировичу!; вважаємо за доцільне; незважаючи на неодноразові нагадування; відповідно до Вашого прохання; маючи нагоду, повідомляємо.

2). Ми уважно ознайомилися з каталогом; маємо надію зустрітися найближчим часом; просимо надіслати новий прейскурант; вдячні за запрошення; ми не маємо змоги.

3). Сподіваємося, що наша праця буде плідною; завдяки Вашій підтримці; чекаємо Вашої згоди; ми дійшли висновку; доводимо до Вашого відома.

4). Завіряємо Вас; вважаємо необхідним; згідно нашої домовленості; посилаємо за адресою; заказний лист.

VI. Який мовний стиль має таке основне призначення – впливати засобами художнього слова через систему образів на розум, почуття й волю читачів, формувати ідейні переконання, моральні якості та естетичні смаки?

1) розмовний;
2) художній;
3) науковий;
4) публіцистичний.

VII. Вкажіть, у якому рядку вжито неправильні словосполучення.

1. Залучати до роботи, за будь-якої погоди, за два кроки, о десятій годині, на захист.
2. На адресу, на виплату, на замовлення, прийти у справі, не під силу, згідно з правилами.

3. Відповідно до наказу, на його користь, щодо використання, українець за походженням, через хворобу.
4. Ставати у позу, за таких обставин, зі стилістики, фрагмент з протоколу, через наказ.

VIII. Знайти синоніми до слова „власність”:
а) майно, скарб, статок;
б) виплата, зарплата, платіж,
в) база, склад, гуртівня;
г) банкнота, кредитка, білет;.

IX. Знайдіть рядок із українським відповідником до запозичення „бренд”:
1) знак,
2) ґандж,
3) заява,
4) логотип.

X. Знайдіть правильний варіант формулювання.
1. Наш кооператив зголосився взяти участь у долевому будівництві житла.
2. Наш кооператив зголосився прийяти участь у долевому будівництві житла.
3. Наш кооператив зголосився прийяти участь у будівництві житла на паях.
4. Наш кооператив зголосився взяти участь у будівництві житла на паях.

XI. У якому реченні допущено стилістичну помилку?
1. Українська мова є одним із вирішальних чинників національної самобутності українського народу.
2. Мова наша живе, не дивлячись на заборони і переслідування на протязі століть.
3. Українська література завжди розкривала красу рідного слова, відомого своєю винятковою співучістю, місткістю і гнучкістю.

4. Державна мова – закріплена традицією або законодавством мова, уживання якої обов'язкове в органах державного управління.

XII. Художнє означення:
1) метафора;
2) епітет;
3) гіпербола;
4) евфемізм.

XIII. У якому рядку допущено помилку у відмінковій формі імені й прізвища?
1. Богдана Ємця, Святославу Волощуку, Ірині Федишин, Василем Плащуком.
2. Вероніці Бойчук, Павлом Бойчуком, Романом Волошиним, Мариною Яворницькою.
3. Василя Федорчук, Сергієві Очеретенко, Оксані Мельник, Наталії Шовкопляс.
4. Зореславою Німчук, Ірині Птушці, Анатолієм Уштаном, Галині Кедровій.

XIV. Знайдіть правильний варіант формулювання.
1. Факт на лице: до нерадивих будуть вжиті міри.
2. Беззаперечний факт: до нерадивих будуть прийняті заходи.
3. Беззаперечний факт: до недбайливих буде вжито заходів.
4. Факт на лице: до недбайливих будуть вжиті заходи.

VIII. Знайти синоніми до слова „договір”:
1) угода, контракт, домовленість, пакт;
2) вимога, наполягання, наказ, запит;
3) декрет, указ, норма, закон,
4) промова, рапорт, звіт, реферат;

XVI. Знайдіть правильний варіант формулювання.
1). Це питання – у веденні вищих органів, ухваливших відповідальні рішення.

2). Це питання – у віданні вищих органів, приймаючих відповідальні рішення.
3). Це питання – у відомі вищих органів, які приймають відповідальні рішення.
4). Це питання – у віданні вищих органів, які ухвалюють відповідальні рішення.

XVII. У якому рядку наведено невідредагований фрагмент характеристики?
1). Упродовж двох років обіймає посаду провідного економіста.
2). Сумлінно ставиться до виконання службових обов'язків.
3). Отримав друге місце в районній олімпіаді по математиці.
4). Досконало володіє англійською мовою.

XVIII. В якому рядку допущені помилки при відмінюванні числівників?
1) п’ятьох, двома, шести, трьохсот;
2) восьмома, шістидесяти, дев’ятиста, четирьох;
3) семи, двадцятьма, вісімнадцятьох, одним;
4) одинадцяти, трьомастами, п’яти, двомстам;

XIX. Вкажіть, у якому рядку наведено невідредагований фрагмент автобіографії.
1). Посідав призові місця на змаганнях з авіамодельного спорту.
2). Брат – Савченко Кирило Тарасович, народився 1980 року (18 вересня) у Запоріжжі. За фахом він інженер. Працював інженером на заводі в м. Одеса.
3). 2002 року вступила до середньої школи № 55 у м. Луцьку, у якій навчалася протягом п’яти років.
4). Коледж розташовується за адресою: вул. Молодіжна, 59, Київ-119, 04119.

XX. У якому випадку порушено правила чергування у/в, і/й, з/зі/із/зо?
1). В усному мовленні; ім'я та по батькові; в іншій ситуації; починається зі слова; флагман у справі.

2). Брати участь у проектах; надрукував у газеті; включити у фінансовий звіт; жити у Львівській області; досягнення у тваринництві.
3). Купувати в аптеці; мешкала в Одесі; зміни в оподаткуванні; брати в оренду; інвестиційні процеси в Україні.
4). Прийшов в вівторок; є і інші помилки; спитав з страху; Олена і Оля; зазирнув в фотоальбом.

XXI. В якому рядку допущено помилку при ступенюванні якісних прикметників:
1) добріший, наймудріший, найкращий, веселіший;
2) найтепліший, більш коротший, менший, найбільший;
3) більш високий, найменш хоробрий, найхоробріший, вищий;
4) найбільш мудрий, найголовніший, ближчий, наймиліший.

XXII. У якому рядку неправильно підібрано українські відповідники при перекладі?
1). В значительной степени – в значній мірі; бывший директор – бувший директор; разработать мероприятия – розробити міроприємства; занимать призовые места –займати призові міста; самый лучший рузультат – самий кращий результат.
2). В дальнейшем – надалі; исключение из правил – виняток з привила; следующий вопрос – наступне питання; указ вступил в силу – указ набрав чинності; на протяжении недели – протягом тижня.
3). Планирование – планування; предприятие – підприємство; производство – виробництво; назначение – призначення; многочисленный – численний.
4). Вовлекать в работу – залучати до роботи; принимать участие – брати участь; сдавать зкзамены – складати екзамени.

XXIII. Словам якого рядка префікси надають книжного відтінку?
1) написати, дописати, переглянути, відійти, прибігти;
2) псевдонауковий, гіперінфляція, мікроорганізм, ультразвук, антитіло;

3) прадід, надхмарний, прийти, заширокий, знедолений;
4) підробити, позатекстовий, присісти, назбирати, придивитися;

XXIV. Виберіть правильний варіант передачі українською мовою власної назви Дрогобичский районный исполнительный комитет:
1). Дрогобицький районний виконавчий комітет.
2). Дрогобичцький районий виконавчій комітет.
3). Дрогобичський районний виконавчій комитет.
4). Дрогобицький районний виконавчий комитет.

XXV. З'ясуйте, в якому рядку наведено стилістично нейтральні (загальновживані) мовні одиниці.
1). Філологія, прикметник, присудок, фонема, метафора.
2). Сестра, мати, батько, вода, житло, робота.
3). Аналіз, синтез, індукція, дедукція, дослідження.
4). За наказом, ввести до складу, відповідно до, згідно з, одержувач.

XXVI. До якої лексичної групи належать слова *превалювати, взаємодія, аполітичний, причинність*?
1) просторічна лексика;
2) книжна лексика;
3) поетична лексика;
4) нейтральна лексика.

XXV. Яке речення містить морфологічну помилку?
1). Через хворобу Іванна Романівна не був присутньою на засіданні кафедри.
2). Кошти, отримані від реалізації конфіскованого майна, перераховуються до державного бюджету.
3). Особам, знайшовшим мобільний телефон і здавшим його до відділення, виплачується винагорода.
4). Вам потрібно більш відповідально ставитися до навчання.

XXVI. В якому рядку допущено пунктуаційну помилку.

1). Тужу за вами солов'ї Вкраїни! (М. Рильський);
2). О, явись мені слово – душі освята! (Г. Світлична);
3). Дума – це колос, а слово – це віковічне зерно (В. Швець);
4). Вільне творче слово – це душа кожного народу (С. Васильченко).

XXVII. У якому рядку всі словосполучення вживаються тільки в професійному мовленні?
1). Брати слово, брати на себе відповідальність, брати кредит, брати до серця, брати зобов'язання.
2). Мати на меті, мати намір, мати інтерес, мати рацію, мати сина.
3). Надавати підтримку, надавати допомогу, надавати інформацію, надавати ляпасів.
4). Обіймати посаду, впроваджувати у виробництво, відшкодовувати збитки, порядок денний, за вимогою керівництва.

XXVIII. Оксиморон:
1) сполучуваність протилежних за значенням слів;
2) слово або словесний зворот, що пом'якшує думку;
3) слово або словесний зворот, що набуває змісту, прямо протилежного
буквальному значенню;
4) словесний зворот, в якому ознаки описуваного предмета подаються в
надмірно перебільшеному вигляді.

XXIX. Знайдіть рядок із українським відповідником до запозичення „промоушн":
а) привласнення,
б) заохочення,
в) запобігання,
г) запрошення.

XXX. У якому рядку подано неправильне числівникове сполучення?

1). Я встав о сьомій.
2). Зараз одна година ночі.
3). Зустрінемось о пів на сьому.
4). За десять хвилин шоста.

Варіант № 2

І. Як називається підстиль офіційно-ділового стилю, який обслуговує сферу міждержавних стосунків?
1) законодавчий;
2) дипломатичний;
3) адміністративно-канцелярський;
4) науково-популярний.

ІІ. Неспеціальні (невузькопрофесійні) слова, характерні для мови наукових досліджень, політичних документів, інших видів праць, які мають переважно писемну форму:
1) поетична лексика;
2) просторічна лексика;
3) діалектна лексика;
4) книжна лексика.

ІІІ. У якому рядку подано ненормативну мовну конструкцію?
1). Розгорніть книжку на п'ятій сторінці.
2). Із цих розділів буде контрольна робота.
3). Це одна з найважливіших тем курсу.
4). Учні приймають участь у різних гуртках.

ІV. Виберіть правильний варіант написання словосполучень.
1). Із секретарем Петро Найда, фонд імені Василя Симоненко.
2). Із секретарем Петром Найдой, фонд імені Василя Симоненка.
3). Із секретарем Петром Найдою, фонд імені Василя Симоненка.
4). Із секретарем Петром Найда, фонд імені Василя Симоненко.

V. Виберіть правильний варіант передачі українською

мовою власної назви Киевское городское общество инвалидов.
1). Київське місцеве товариство інвалідів.
2). Києвське міське суспільство інвалідів.
3). Київське міське товариство інвалідів.
4). Київське городське товариство інвалідів.

VI. Виберіть правильний варіант прикметників, утворених від слів Рига, Овруч, Дрогобич, Судак.
1). Ризький, овруцький, дрогобицький, судацький.
2). Рижський, овручський, дрогобичський, суданський.
3). Ризький, овруцький, дрогобицький, судакський.
4). Рижзький, овруцький, дрогобицький, судацький.

VII. Виберіть правильний варіант перекладу словосполучень Гаагская академия, Венская конференция, Рижская ярмарка.
1). Газька академія, Венська конференція, Ризька ярмарка.
2). Гаазька академія, Віденська конференція, Ризький ярмарок.
3). Гаагська академія, Віденська конференція, Рижзький ярмарок.
4). Гаазька академія, Віденська конференція, Ризький ярмарка.

VIII. Знайти синоніми до слова „наймання”:
1) фікс, куртаж, тантьєма;
2) субсидія, дотація, субвенція;
3) оренда, рейтинг, лізинг;
4) банкнота, кредитка, білет.

IX. Знайдіть рядок із українським відповідником до запозичення „менеджер”:
1) управлінець,
2) посередник,
3) одержувач,
4) касир.

X. Вкажіть, яке з наведених речень потребує стилістичного редагування.
1). Підсумки змагання між групами підбиваються один раз на семестр.
2). Цей журнал має велику популярність у львів'ян.
3). У кафе великий попит на пірожене з клюквенним джемом.
4). Наша команда здобула ще одну вагому перемогу.

XI. Стійкі сполучення:
1) вульгаризми;
2) фразеологізми;
3) інтернаціоналізми;
4) оказіоналізми.

XII. В якому рядку порушені норми слововживання?
1) брати до уваги, довести до відома, дійти висновку, взяти за основу;
2) слідуюче питання, добро пожалувати, повістка дня, виписка з протоколу;
3) дитячий майданчик, спаплюжити пам'ять, просвіт між сходами, писати в стовпчик;
4) картата тканина, зошит у клітинку, порушити клопотання, навчити добра.

XIII. У якому рядку порушено норми милозвучності:
1) у вчителя, в учителя, працювати в інституті, у Наталки;
2) в Андрія, вивчився на перукаря, піді мною, в урвищі;
3) з Зоєю, у Алли, з фотографією, над гречкою, научилася;
4) в Україні, підібрав, у викладанні, зомлів, із життям.

XIV. Стилістична фігура, що базується на пропускові сполучників між окремими складниками тексту:
1) асиндетон;
2) антитеза;
3) полісиндетон;
4) ампліфікація.

XV. Яке з наведених речень належить до офіційно-ділового стилю?

1).Дослідники вважають казки про тварин історично найдавнішими (З журн.).
2). Дощ як з відра линув на землю – і зразу покрив її калюжами (Панас Мирний).
3). Продуктивною видається спроба дисертантки узагальнити непрості питання теорії автобіографічної та мемуарної прози (З журн.).
4). Із жовтня 2018 по червень 2021 рр. навчалася в заочній аспірантурі при кафедрі української мови НПУ ім. М.П. Драгоманова (З автобіографії).

XVI. Функціональний різновид літературної мови, який використовується в газетах, у періодичних громадсько-політичних виданнях, в агітаційно-пропагандистських та інших засобах масової комунікації:

1) художній стиль;
2) публіцистичний стиль;
3) офіційно-діловий стиль;
4) науковий стиль.

XVII. В якому рядку відсутні помилкові словосполучення?

1) святкові мироприємства, виписка із протоколу, здобувати освіту;
2) добро пожалувати, смачна клубніка, учбовий заклад;
3) два студенти, державна скарбниця, передплата на газети;
4) свійські тварини, я вибачаюсь, смачне блюдо.

XVIII. Виберіть правильний варіант написання словосполучень.

1). Із секретарем Тарас Байда, фонд імені Марії Крушельницька.
2). Із секретарем Тарасом Байдой, фонд імені Марії Крушельницької.
3). Із секретарем Тарасом Байдою, фонд імені Марії Крушельницької.

4). Із секретарем Тарасом Байда, фонд імені Маші Крушельницької.

XIX. У якому рядку допущено помилку у відмінковій формі імені й прізвища?

1. Богдана Ємця, Святославу Волощуку, Ірині Федишин, Василем Плащуком.
2. Вероніці Бойчук, Павлом Бойчуком, Романом Волошиним, Мариною Яворницькою.
3. Василя Федорчук, Сергієві Очеретенко, Оксані Мельник, Наталії Шовкопляс.
4. Зореславою Німчук, Ірині Птушці, Анатолієм Уштаном, Галині Кедровій.

XX. Знайдіть правильний варіант формулювання.

1. Факт на лице: до нерадивих будуть вжиті міри.
2. Беззаперечний факт: до нерадивих будуть прийняті заходи.
3. Беззаперечний факт: до недбайливих буде вжито заходів.
4. Факт на лице: до недбайливих будуть вжиті заходи.

XXI. Якого економічного поняття стосується визначення: „Документ, який дозволяє окремим особам чи організаціям використовувати винаходи, захищені патентами, технічні знання, досвід, виробничі секрети, торгову марку тощо”?

1) рекламація;
2) сертифікат;
3) ліцензія;
4) перепустка.

XXII. Якого економічного поняття стосується визначення: „Форма існування грошей у вигляді банкнот і купюр”?

1) вклад;
2) валюта;
3) готівка;
4) ціна.

XXIII. У якому рядку допущено помилку у відмінковій формі імені й прізвища?
1. Гайдук Оксані, Шкурат Олені, Сидоренко Світлані.
2. Тимошенко Ганні, Шевченку Анатолію, Хом'як Євгенії.
3. Доленко Роману, Радченко Петра, Малюк Сергія.
4. Світличним Миколою, Ковпак Іриною, Ковальовим Іваном.

XXIV. Вкажіть, у якому рядку в усіх словах можливе чергування *у/в*.
1. Вправа, влада, уболівати, вказівка, указка.
2. Вплив, вступ, враження, вчителька, утруднення.
3. Урок, вклад, узбережжя, Україна, уранці.
4. Взимку, увечері, уже, упав, ударити.

XXV. Стилістична фігура, що підкреслює виразність мови через контрастне зіставлення протилежних понять, думок, образів, називається:
1) антитеза;
2) оксиморон;
3) метонімія;
4) порівняння.

XXVI. У якому рядку слова становлять синонімічний ряд?
1) свобода, незалежність, суверенітет, Україна, воля;
2) гарно, добре, гоже, мило, славно;
3) просвіт, просвіта, світло, світити, свічка;
4) свято, святий, Великдень, священний, церква.

XXVII. Виберіть рядок, у якому допущено помилку в кличному відмінку іменника
1) Алло Василівно, Оксано Євстахіївно, Ліліє Іванівно;
2) Вікторе Дмитровичу, Анатолію Степановичу, Олександре Андрійовичу;
3) Станіславе Микитовичу, Георгію Вікторовичу, Інно Семенівно;
4) Тарасе Петровичу, Семене Давидовичу, Андріє Миколайовичу.

XXVIII. Як відмінюються кількісні складені числівники?

1) відмінюється кожне слово;
2) як іменник;
3) відмінюється тільки останнє слово;
4) перше слово відмінюється як кількісний числівник, інші – як порядкові.

XXIX. Від усіх прикметників якого рядка можна утворити ступені порівняння:

1) чорний, твердий, сліпий, широкий, зайвий;
2) товстий, надзвичайний, глибокий, синій, веселий;
3) високий, білий, приємний, сміливий, м'який;
4) красивий, маленький, цікавий, важливий, протяжний.

XXX. Знайдіть рядок із українським відповідником до запозичення „імідж":

а) характер,
б) образ,
в) відображення,
г) заохочення.

МОДУЛЬ В

Тема: Стилістичні можливості лексики, фразеології, словотвору, морфології та синтаксису

Варіант № 1

І. Укажіть сферу застосування офіційно-ділового стилю мовлення:

1) дисертація, дослідження, підручники, посібники;
2) політичні мітинги, прокламації, нариси, памфлети, фейлетони;
3) політика, міжнародні відносини, юриспруденція;
4)спілкування у конфесіях, культових спорудах, релігійних громадах.

II. У якому рядку подаються слова з ненормативними наголосами:
1) ара́хіс, аргуме́нт, а́тлас, атла́с, а́тласний, атла́сний;
2) ба́йдуже, ба́сма, басма́, бідне́нький, бідно́та́, боро́давка;
3) ва́рення, варе́ння, варúвода, ведме́дúця, верба́, веретено́,
4) ге́тьманський, глибо́ко, горо́шина, гра́блі, грейпфрут,
гуртожúток.

III. Визначте жанри, у яких реалізується епістолярний стиль мовлення:
1) листи, щоденники, записники, календарні замітки;
2) оповідання, новели, повісті, романи, п'єси, поезія;
3) церковні служби, молитви, релігійно-обрядові дійства;
4) лекція, академічний виступ, промова.

IV. В якому рядку всі слова мають розмовне забарвлення?
1) паморозь, праслов'янський, суцвіття, антиречовина;
2) касирша, сторожиха, брехун, реготуха;
3) курилка, крутько, прогресивний, ефективний;
4) гармонійний, головастий, балакучий, добрячий

V. Укажіть підстилі художнього стилю мовлення:
1) дипломатичний, законодавчий;
2) адміністративно-канцелярський;
3) ліричний, драматичний, епічний;
4) політико-агітаційний, ораторський.

VI. Вкажіть, у якому варіанті відповіді правильно визначено ознаки ділового стилю.

1). Вживаються специфічні, синтаксично неподільні словосполучення, терміни; мовні засоби поєднуються з формулами, внаслідок чого досягається стислість викладу, чітке дотримання логічності й послідовності складових частин; речення, як правило, розповідні.

2). Загальновживана лексика, експресивна насиченість, діалогічні форми спілкування, риси індивідуалізації мовлення, вживання неповних речень, застосування міміки, жестів,

багатство інтонацій різноманітних колоритів мовлення, перемовляння.

3). Широко використовуються емоційно-забарвлені слова, суспільно-політична лексика, риторичні запитання, вигуки, повтори, тон мовлення пристрасний, оцінний (іронія, сарказм, захоплення, гнів).

4). Основна лексика – загальновживані слова, позбавлені емоційно-стилістичного забарвлення, стилістично нейтральні, які вживаються лише в конкретно логічному значенні; вживання специфічної термінології, яка в інших стилях ніколи не використовується; вживання складних слів, утворених у різний спосіб, абревіатур; вживання віддієслівних іменників, які нерідко є термінами; мовні штампи, прямий порядок слів.

VII. У якому рядку слова є синонімами до слова *метелиця*?

1) віяти, сипати, мести, закидати, жбурляти;
2) сніг, вітер, мороз, зима, холод;
3) сніговий, снігопад, снігурка, снігур, снігозбирач;
4) заметіль, сніговиця, хуртовина, завірюха, віхола.

VIII. Знайдіть рядок із українським відповідником до запозичення „бренд”:

1) ґандж,
2) заява,
3) знак,
4) логотип.

VIX. Знайти синоніми до слова „директива”:

1) заклик, прокламація, апеляція, звернення;
2) заява, маніфест, декларація, повідомлення;
3) довідка, посвідка, посвідчення, свідоцтво;
4) настанова, циркуляр, інструкція, припис.

X. Як відмінюються числівники *тисяча, мільйон, мільярд*?

1) як прикметники;
2) як кількісні числівники;

3) як іменники;
4) як порядкові числівники.

XI. Знайдіть рядок із українським відповідником до запозичення „менеджер”:
1) управлінець,
2) посередник,
3) одержувач,
4) касир.

XII. У якому рядку всі прикметники вжито з відносним значенням:
1) сонячні промені, риб’ячий жир, перелітні птахи, дерев’яна хода;
2) батьківська хата, пташиний галас, ведмежа послуга, морська пригода;
3) молочна каша, дерев’яний стіл, золотий ланцюжок, осінній день;
4)сонячна усмішка, лисяче хутро, літній день, українська мова.

XIII. У якому рядку є числівники, зайві щодо належності до певного семантичного розряду:
1) два з половиною, одна друга, дві п’ятих, півтора, обидва;
2) двадцятий, дев’яносто четвертий, двохтисячний, другий;
3) двісті дев’ятнадцять, вісім, двадцять три, нуль, сто;
4) кільканадцять, багато (сили), чимало (часу), декілька.

XIV. Вкажіть прислів’я, до складу якого входять антоніми.
1). Мудрий не дасть за ніс водити.
2). Язик до Києва доведе.
3). Ученому − світ, а невченому – тьма.
4). Від користі серце кам’яніє.

XV. Знайдіть рядок, у якому до складу словосполучень входять омоніми:
1) гостре слово – гострий зір, тихий голос – тихе життя;
2) чисте небо – чисті руки, ламати голову – ламати кригу;

3) летіти літаком – линути думкою, битий тугою – бита цегла;
4) гостра коса – дівоча коса, електричний розряд – спортивний розряд.

Варіант № 2

І. Кодифіковані мовні норми – це ознака:
1) тільки усної форми літературної мови;
2) тільки писемної форми літературної мови;
3) літературної мови;
4) діалектної мови.

ІІ. Укажіть рядок, у якому правильно вжито форму давального відмінка числівників:
1) п'ятьом, трьом десятим, мільйону, двом третім, нулю;
2) триста, тисячі, восьми, сімдесяти, ста;
3) дев'яноста, сорока, п'ятьма, мільйону, двох;
4) другому, двох третіх, шістдесятьма, десяти, сімом.

ІІІ. У якому рядку допущено помилку у відмінковій формі імені й прізвища?
1) Малащак Оксані, Швадчак Олені, Сидоренко Ганні.
2) Радченкові Петру, Шевченкові Андрію, Хом'як Галині.
3).Гнатенко Роману, Радченко Петра, Малюк Сергію.
4) Світличним Миколою, Ковпак Іриною, Сидоренком Іваном.

ІV. Знайдіть рядок із українським відповідником до запозичення „моніторинг":
1) збут,
2) спостереження,
3) обіг,
4) обмін.

V. З'ясуйте, у якому рядку всі слова є *історизмами:*
1) володар, тінь, святиня, пивовар, пиріг;
2) сопілка, граматика, кобза, траса, душа;
3) отаман, кольчуга, чернь, голота, десниця;
4) панцир, отара, вовк, князь, об'єкт.

VI. Знайдіть рядок із українським відповідником до запозичення „бартер”:
1) обмін,
2) облік,
3) постачання,
4) віддача.

VII. Оберіть рядок, у якому подано синоніми до запозичених слів *демократія, афіша, нюанс, аплодисменти, бард:*
1) меценат, картина, нота, аплодувати, боян;
2) продавець, запрошення, можливість, турбота, митець;
3) купувати, оголосити, відтінити, плескати, поетизувати;
4) народовладдя, оголошення, відтінок, оплески, поет.

VIII. Виберіть синонім до фразеологізму *вільна пташка:*
1) горобина ніч;
2) піддослідний кролик;
3) сам собі пан;
4) дійна корова.

VIX. Доберіть синонімічний відповідник до російського фразеологізму *остаться с носом:*
1) хоч греблю гати;
2) піймати облизня;
3) ламаного гроша не вартий;
4) сунути свого носа.

X. У якому випадку порушено правила чергування у/в, і/й, з/зі/із/зо?
1). В усному мовленні; ім'я та по батькові; в іншій ситуації; починається зі слова; флагман у справі.
2). Брати участь у проектах; надрукував у газеті; включити у фінансовий звіт; жити у Львівській області; досягнення у тваринництві.
3).Купувати в аптеці; мешкала в Одесі; зміни в оподаткуванні; брати в оренду; інвестиційні процеси в Україні.
4). Прийшов в вівторок; є і інші помилки; спитав з страху; Олена і Оля; зазирнув в фотоальбом.

XI. Виберіть правильне пояснення значення фразеологізму *розводити антимонії:*

1) говорити багато зайвого;
2) розводити кімнатні рослини;
3) обдурити когось;
4) бути в поганому настрої.

XII. Визначте ознаки офіційно-ділового стилю мовлення:

1) загальновживана стилістично нейтральна лексика, вживання специфічної для даного стилю термінології, мовних штампів, прямий порядок слів;
2) використання емоційно-забарвлених слів, суспільно-політичної лексики, риторичних фігур, тон мовлення оцінний (іронія, сарказм, захоплення);
3) загальновживана емоційно оцінна лексика, діалогічна форма мовлення, речення різні за метою висловлювання, прямий і непрямий порядок слів;
4) використання експресивно насиченої лексики, риси індивідуалізації мовлення, застосування жестів, міміки, багатство колориту мовлення.

XIII. Знайти синоніми до слова „винагорода”:

1) фідуція, ринг;
2) бонус, реміз;
3) ностро, лоро;
4) опціон, стелаж.

XIV. Якого економічного поняття стосується визначення: „Надзвичайні непередбачувані обставини, через які виконання зобов'язань однією зі сторін, що уклали угоду (контракт, договір) стає повністю або частково неможливим”?

1) ризик;
2) форс-мажор;
3) кон'юнктура;
4) корупція.

XV. Повторення однакових голосних звуків у рядку, строфі, фразі:
1) алітерація;
2) асонанс;
3) дисонанс;
4) дискурс.

КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ і СТИЛІСТИКА

Тип: множинний вибір – єдина відповідь

1. Питання. У якому рядку подано ненормативні конструкції, уживані в листах?

а) Сподіваємося, що наша праця буде плідною; завдяки Вашій підтримці; чекаємо Вашої згоди; ми дійшли висновку; доводимо до Вашого відома.

б) Завіряємо Вас; вважаємо необхідним; згідно нашої домовленості; посилаємо за адресою; заказний лист.

в) Високошановний Леоніде Владиславовичу!; вважаємо за доцільне; незважаючи на неодноразові нагадування; відповідно до Вашого прохання; маючи нагоду, повідомляємо.

г) Ми уважно ознайомилися з каталогом; маємо надію зустрітися найближчим часом; просимо надіслати новий прейскурант; вдячні за запрошення; ми не маємо змоги.

2. Питання. У якому рядку неправильно підібрано українські відповідники при перекладі?

а) Апеляция — звертання, баланс — рівновага, дебати — обговорення, електорат — виборці, компенсация — відшкодування.

б) Выписка из протокола — виписка з протоколу, отложить заседание — відложити засідання, благодаря поддержке — дякуючи підтримці, действующий закон — діючий закон, крайние меры — крайні міри.

в) Абонентский ящик — абонентська скринька, бедность мысли — убогість думки, грецкий орех — волоський горіх, духовное завещание — духівниця, звонить по телефону —

телефонувати.

г) Без задних ног — не чуючи під собою ніг, во весь дух — щодуху, забубенная голова (прост.) — шибайголова, на произвол судьбы — напризволяще, птица высокого полета — велике цабе.

3. Питання. У якому рядку допущено помилку у відмінковій формі імені й прізвища?

а) Артема Татарчука, Сергієві Волощуку, Дарині Омельчук, Василем Бойком.

б) Вероніці Гойчук, Остапом Буком, Володимиром Стецьківим, Марією Остапчук.

в) Марині Чуклі, Світлани Бойко, Миколи Дарійчук, Богданові Бойко.

г) Юлією Матвійчук, Ірині Куштан, Орестом Штаном, Зорині Нетудихата.

4. Питання. У якому рядку наведено невідредагований фрагмент характеристики?

а) Упродовж двох років обіймає посаду провідного економіста.

б) Сумлінно ставиться до виконання службових обов'язків.

в) Отримав друге місце в районній олімпіаді по математиці.

г) Досконало володіє англійською мовою.

5. Питання. У якому випадку порушено правила чергування у/в, і/й, з/зі/із/зо?

а) В усному мовленні; ім'я та по батькові; в іншій ситуації; починається зі слова; флагман у справі.

б) Брати участь у проєктах; надрукував у газеті; включити у фінансовий звіт; жити у Львівській області; досягнення у тваринництві.

в) Купувати в аптеці; мешкала в Одесі; зміни в оподаткуванні; брати в оренду; інвестиційні процеси в Україні.

г) Прийшов в вівторок; є і інші помилки; спитав з страху; Олена і Оля; зазирнув в фотоальбом.

6. Питання. *У якому рядку неправильно підібрано українські відповідники при перекладі?*

а) В значительной степени — в значній мірі; бывший директор — бувший директор; разработать мероприятия — розробити міроприємства; занимать призовые места — займати призові місця; самый лучший рузультат — самий кращий результат.
б) В дальнейшем — надалі; исключение из правил — виняток з привила; следующий вопрос — наступне питання; указ вступил в силу — указ набрав чинності; на протяжении недели — протягом тижня.
в) Планирование — планування; предприятие — підприємство; производство — виробництво; назначение — призначення; многочисленный — численний.
г) Вовлекать в работу — залучати до роботи; принимать участие — брати участь; сдавать зкзамены — складати екзамени.

7. Питання. У якому реченні неправильно використано вставне слово?
а) Отже, на думку більшості мовознавців, текст має складатися хоч би з двох речень.
б) Він твердо знав, що, мабуть, довго не доведеться чекати.
в) Справді, святковий настрій учителя миттєво передається учням.
г) Оволодіння відомостями про особливості побудови різних типів мовлення, безперечно, полегшує створення текстів.

8. Питання. *У якому рядку подано правильний переклад з російської мови на українську?*
а) несущая стена – несуча стіна;
б) бегущая строка – рухомий рядок;
в) отстающее хазяйство – відстаюче господарство;
г) бегущий человек – бігущий чоловік.
9. Питання. З'ясуйте, в якому рядку наведено стилістично нейтральні (загальновживані) мовні одиниці.
а) суфікс, дієслово, присудок, фонема, епітет.
б) мати, батько, вода, жито, робота.
в) аналіз, синтез, індукція, дослідження, геноцид.
г) за наказом, ввести до складу, відповідно до, згідно з.

10. Питання. *У якому рядку правильно записано переклад з російської мови на українську?*
а) по вечерам – по вечорах;
б) по недоразумению – через непорозуміння;
в) по счастливой случайности – за щасливим випадком.
г) по понедельникам – у понеділок.

11. Питання. *Який рядок містить стилістично правильні словосполучення?*
а) всупереч проблем, завдяки тренування, не поступатися за красою;
б) наперекір рішень, зрікатися від ідеалів, оплатити за проїзд;
в) алергія на ліки, виявляти бажання, приурочувати до відкриття;
г) по будням, на протязі тижня, завдяки тобі.

12. Питання. *У якому рядку допущено помилку у відмінковій формі імені й прізвища?*
а) Паращак Ользі, Швайдак Олені, Сумській Євгенії.
б) Радченкові Петру, Шевченкові Андрію, Хом'як Галині.
в) Гмиря Роману, Радченко Тараса, Малюченко Сергію.
г) Гайдукові Семену, Бабчук Тетяні, Світличній Олесі.

13. Питання. *У яких словосполученнях правильно вжито прикметник?*
а) численний аналіз, чисельні виступи;
б) фатальні погляди, фаталістичний збіг обставин;
в) федеральний уряд, федеративний договір.

14. Питання. *Яке словосполучення відповідає нормі?*
а) командуючий армією;
б) плаваючий графік роботи;
в) нападник футбольної команди.

15. Питання. *У якому рядку подано правильно утворені форми ступенів порівняння прикметників?*
а) міцніший, цікавіший, більш розумний, трохи лисий;
б) сміливіший, менш уважний, нижчий, найсолодший;

в) найвродливіший, активніший, найбільш веселіший;
г) поганіший, менш справедливіший, найпрекрасніший, корисніший.

16. Питання. *Яке речення містить метафору?*
а) Сміється сонце з небозвода, кудись хмарки на конях мчать (П.Тичина);
б) У вересні тягнеться від дерева до дерева павутиння, майже безконечно, і світиться на сонці (О.Кобилянська);
в) Я сам серед тебе, лиш кінь підо мною і в серці нестерпнії болі (І.Франко).

17. Питання. *У якому рядку вжито лексику конфесійного стилю?*
а) І стоїть Україна перед нашим духовним зором у вогні, як неопалима купина (О.Довженко);
б) Останні айстри горілиць зайшлися болем (Л.Костенко);
в) Креслять тригонометричні фігури високо в небі запізнілі журавлі (О.Вишня).

18. Питання. *Яке словосполучення побудоване правильно?*
а) будемо взаємно допомагати один одному;
б) ательє освоїло сучасний спецодяг;
в) цей Договір набирає чинності з моменту його підписання обома сторонами.

19. Питання. *У якому рядку є стилістично правильне речення?*
а) Очевидно, вони переконали, що зруйнували потужний життєвий і духовний потенціал українського народу, який проявився в боротьбі за нашу незалежність;
б) Препарат „Флогензим" використовують при ряді захворювань в якості монотерапії;
в) Наступна зупинка – „Дарницька".

20. Питання. *Яке речення побудоване правильно?*
а) Вартість цього довідника нижча від аналогічних довідників;
б) Команда повернулася зі змагань учора ввечері;

в) Ця газета має великий авторитет у киян.

21. Тип: істина / хибність
Висловлення: *Основним призначенням розмовного стилю є активний вплив на читачів, переконування у справедливості певної ідеї, спонукання їх до творчої діяльності, пропагування прогресивних ідей, учень, знань, здорового образу життя.*

22. Тип: істина / хибність
Висловлення: *Різновид мови, який обслуговує ту чи ту сферу суспільно-мовленнєвої практики людей і характеризується сукупністю засобів, називається функціональний стиль.*

23. Тип: істина / хибність
Висловлення: *Крім власне публіцистичного та науково-популярного підстилів, публіцистичний стиль має ще художньо-публіцистичний.*

24. Тип: істина / хибність
Висловлення: *Стилістично забарвлена лексика поділяється на книжну та розмовну.*

25. Тип: істина / хибність
Висловлення: *В основі номенклатурної назви лежить загальне поняття, а в основі терміна – одиничне.*

26. Тип: істина / хибність
Висловлення: *Норми, що регулюють правила вимови звуків і звукосполучень, правила наголошування слів, називаються морфологічними.*

27. Тип: істина / хибність
Висловлення: *Головними ознаками офіційно-ділового стилю є стабільність композиції тексту, чіткість, стисліть, висока стандартизація тощо.*

28. Тип: істина / хибність

Висловлення: *Основна функція наукового стилю – повідомлення.*

29. Тип: істина / хибність
Висловлення: *Головними мовними ознаками офіційно-ділового стилю є абстрактна лексика, символи, термінологія, безособовість синтаксису тощо.*

30. Тип: істина / хибність
Висловлення: *Для розмовного стилю характерне широке представлення лексики оцінної, емоційної, вольової конотації і особливо – лексики зниженої конотації.*

31. Тип: відповідність
Завдання: *Установіть відповідність між методами стилістики та їхніми характеристиками:*

1. Метод семантико-стилістичного аналізу	**А** Визначення кількісних ознак мовних явищ
2.Метод стилістичного експерименту	**Б** Порівняння статистичних даних про мовні засоби різних стилів, родів літератури, жанрів, про твори різних авторів або й того самого автора на різних етапах його творчого шляху тощо
3. Кількісні методи	**В** Виявлення мовних засобів, якими експресивно виражається інтелектуальний, емоційний чи естетичний зміст мовлення
4. Метод зіставлення	**Г** На місце вжитих автором слів або виразів вставляють зі стилістичною метою нові

1.	
2.	
3.	
4.	

32. Тип: відповідність
Завдання: *Установіть відповідність:*

1. Епос	**А** Комедія, драма, трагедія мелодрама, водевіль
2. Лірика	**Б** Ліроепічні твори, драма-феєрія, усмішка
3. Драма	**В** Поема, балада, пісня, поезія
4. Комбіновані роди	**Г** Епопея, роман, повість, оповідання, нарис

1.	
2.	
3.	
4.	

33. Тип: відповідність
Завдання: *Установіть відповідність між визначенням та назвою терміна:*

1. Анахронізм	**А** Нові слова, словосполучення, що з'являються в мові
2. Архаїзм	**Б** Одиниця історично сформованої термінологічної системи, що визначає поняття та його місце в системі інших понять
3. Неологізм	**В** Слова і словосполучення, перенесені з однієї епохи в іншу
4. Термін	**Г** Стилістичні засоби (лексеми), що мають конотацію попередніх епох

1.	
2.	
3.	
4.	

34. Тип: відповідність

Завдання: *Установіть відповідність між визначенням та назвою терміна:*

1. Повторення однакових слів, синтаксичних конструкцій, звукосполучень на початку віршованих рядків, строф або речень	**А** Плеоназм
2. Подвоєння близькозначних лексичних одиниць	**Б** Анафора
3. Повторення мовних елементів наприкінці суміжних синтаксичних одиниць	**В** Повтор
4. Нагромадження однотипних мовних елементів у певній синтаксичній одиниці.	**Г** Епіфора

1.	
2.	
3.	
4.	

35. Тип: відповідність

Завдання: *Установіть відповідність між визначенням та назвою терміна*

1. Троп, побудований на зіставленні двох явищ,предметів, фактів для пояснення одного з них за допомогою іншого	**А** Антитеза
2. Троп, побудований на перенесенні значення за суміжністю	**Б** Оксиморон
3. Поєднання логічно суперечливих понять, несумісних ознак, що утворюють новий яскравий образ	**В** Метонімія
4. Стилістична фігура, що підкреслює виразність мови через контрастне зіставлення протилежних понять, думок, образів, називається	**Г** Порівняння

1.	
2.	
3.	
4.	

36. Тип: відповідність

Завдання: *Установіть відповідність*

1. Пропуск слова чи словосполучення для відтворення психологічного стану схвильованості, розгубленості, енергійності	**А** Градація
2. Членування речення на інтонаційно-смислові частини і виділення їх, щоб звернути на них увагу читача чи співрозмовника	**Б** Тавтологія
3. Повторення подібних за змістом і звучанням слів	**В** Парцеляція
4. Стилістична фігура певної будови, у якій кожна наступна частина посилює, нагнітає смислове чи емоційно-експресивне значення	**Г** Еліпс

1.	
2.	
3.	
4.	

37. Тип: відповідність

Завдання: *Установіть відповідність*

1. Стилістична фігура, що має будову багатокомпонентного складного безсполучникового речення	**А** Афоризм
2. Короткий влучний вислів, який у стислій, зручній для запам'ятовування формі подає глибоку думку	**Б** Асиндетон
3. Листи, послання, звернення письменників, громадських і культурних діячів, що мають художню і пізнавальну цінність	**В** Забарвлення
5. Додаткові стилістичні відтінки мовних одиниць, що надають висловлюванню чи тексту певного характеру	**Г** Епістолярії

1.	
2.	
3.	
4.	

38. Тип: заповніть бланк

Сполучення близьких за значенням слів, з яких одне або кілька логічно зайві, називається

_____
_____
_____

39. Тип: заповніть бланк

*Власне стилістичний термін, що позначає додаткові семантичні або стилістичні значення, відтінки, які накладаються на основне значення й надають висловлюванню емоційно-експресивного забарвлення, називається____*_____

_____
_____

40. Тип: заповніть бланк

Стилістична фігура, яка є сполученням двох непоєднуваних понять, що мали б виключати одне одного, називається _

_____
_____
_____

41. Тип: заповніть бланк

Повторне позначення вже названого поняття іншим словом або виразом без додаткового уточнення його змісту називається

_____
_____

42. Тип: заповніть бланк

*Системність виразових засобів мови окремого письменника, діяча культури чи іншого індивіда, яка вирізняє, виділяє його мову серед інших мовців, називається*_____

_____
_____

43. Тип: заповніть бланк

Метод стилістики, який полягає в тому, що на місце вжитих автором слів або виразів, конструкцій вставляють зі

стилістичною метою нові, називається

_____
_____
_____

44. Тип: заповніть бланк

Суспільно визначений, колективно усвідомлений, традиційно використовуваний тип мови, характерний для різних ділянок мовної діяльності, називається

_____
_____
_____

45. Тип: заповніть бланк

Стилістична фігура, побудована на текстовому зближенні співзвучних слів з метою створення комічного або образного ефекту, називається

_____
_____

46. Тип: заповніть бланк

Повторення однакових або близьких приголосних у рядках віршів чи прози з метою створення звукового образу або фону, називається

_____
_____
_____

47. Тип: заповніть бланк

Незвично поширене просте або багаточленне складне речення, що характеризується єдністю теми, вичерпною повнотою змісту й гармонійністю синтаксичної структури, називається

_____
_____
_____

48. Тип: заповніть бланк

Одиниця історично сформованої термінологічної системи, що визначає поняття та його місце в системі інших понять, служить для спілкування людей, пов'язаних єдністю спеціалізації, називається

КСР

Тема: *Граматичні норми української мови*

І варіант

І завдання. Провідміняйте власне прізвище, ім'я, по батькові.

*Н.*_____
*Р.*_____
*Д.*_____
*З.*_____
*О.*_____
*М.*_____
К. _____

ІІ завдання. Запишіть іменники у формі кличного **відмінка:**

лікар, викладач, пастух, боєць, сторож; пан президент, добродій секретар, товариш Степан, депутат Можайський, лікар Вишнеська, інженер Турівський, Андрій Іванович, Галина Миколаївна, Віталій Григорович, Олена Дмитрівна, Світлана Яківна.

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

ІІІ завдання. Від поданих прикметників (якщо це можливо) утворіть усі форми вищого й найвищого ступенів порівняння:

розумний, сліпий, гарний, старезний.

_____
_____

_____
_____
_____
_____
_____
_____

IV завдання. Провідміняйте числівники. Укажіть паралельні форми:

255, 4/7, 39-ий, мільйон.

*Н.*_____
*Р.*_____
*Д.*_____
*З.*_____
*О.*_____
*М.*_____

*Н.*_____
*Р.*_____
*Д.*_____
*З.*_____
*О.*_____
*М.*_____
_____

V завдання. Подані іменники запишіть у формі родового відмінка однини:

зошит, рюкзак, портфель, олівець, Алтай, Донець, Донецьк, Львів, Сибір, квадрат, характер, джем, кілограм, Кавказ, Дон, фейлетон, футбол, вальс, дуб, клен, клей, театр, страх, сум, карась, ведмідь, Андрій, Тарас, тюльпан, Іран, Ірак, журналіст, присудок, синус, термін, філолог.

_____
_____
_____
_____
_____
_____

_____
_____

VI завдання. Запишіть словосполучення українською мовою:

по ошибке, по случаю, по семейным обстоятельствам, по счастливой случайности, ателье по обслуживанию фотолюбителей, агент по снабжению, специалист по микробиологии, дежурный по этажу, послать по почте, по прибытию поезда.

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

VII завдання. Відредагуйте речення.

1. На цегляному заводі була дуже велика текучість кадрів.
2. Довга переписка між двума аредними підприємствами скінчилася у арбитражному суду.
3. Приказ про празничні вихідні об'явили вечером.
4. Відпечатаний тираж афіш послали у агенство по пошті.
5. Чергуючі обеспечували хороший порядок.
6. Комісія по перевірці знайшла багаточісленні недостатки.
7. В спискі зустрічаються перекручування фактов.
8. Сторони дії приказу стік у прошлому році.
9. Піднімайтеся в гору на п'ятий поверх.
10. По факсу прийшло нове повідомлення.

_____
_____
_____
_____

_____
_____
_____
_____
_____

КСР

Тема: *Граматичні норми української мови*

ІІ варіант

І завдання. Провідміняйте власне прізвище, ім.'я, по батькові.

*Н.*_____
*Р.*_____
*Д.*_____
*З.*_____
*О.*_____
*М.*_____
К. _____

ІІ завдання. Запишіть іменники у формі кличного відмінка:

газетяр, знавець, край, Україна, молодець; добродійка Грушка, пан голова, пан Дмитро, товариш Мозговий, вельмишановний господар, Ангеліна Вікторівна, Марія Володимирівна, Роман Іванович, Віталій Миколайович, Тарас Микитович.

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

III завдання. Від поданих прикметників (якщо це можливо) утворіть усі форми вищого й найвищого ступенів порівняння:

високий, гнідий, тоненький, поганий.

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

IV завдання. Провідміняйте числівники. Укажіть паралельні форми:

658, 3/8, 75-ий, тисяча.

*Н.*_____
*Р.*_____
*Д.*_____
*З.*_____
*О.*_____
*М.*_____

*Н.*_____
*Р.*_____
*Д.*_____
*З.*_____
*О.*_____
*М.*_____
_____
_____

V завдання. Подані іменники запишіть у формі родового відмінка однини:

асфальт, мед, сом, сир, склад, звіробій, Дністер, Луганськ, Київ, Донбас, Урал, відмінок, сюжет, хокей, журнал, вихователь, ситець, двір, край, гай, борщ, пісок,

Артем, Богдан, вуж, оселедець, гладіолус, Вашингтон, футбол, палац, двигун, суфікс, синтаксис, журнал.

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

VI завдання. Запишіть словосполучення українською мовою:

по выходным дням, по вечерам, вызвать по делам службы, мероприятия по улучшению быта, инспектор по технике безопасности, чемпион по теннису, необычный по вкусу, подниматься по лестнице, по истечению срока.

_____
_____
_____
_____
_____

VII завдання. Відредагуйте речення. Які слова в поданих реченнях на ваш погляд є зайвими?

1. Зафіксовано такий же самий аналогічний випадок.
2. Студент Дмитрук М. К. дійсно навчається в ХГУ ім. В. Каразіна.
3. Свою автобіографію я складав сам.
4. Більше 20 років пропрацював на заводі ХЕМЗ.
5. Данні за серпень місяць того року.
6. Я зарегістрував своє власне приватне підприємство.
7. Зафіксовані дуже багаточислені випадки пропушень діючого закона.

8. Пущений в виробництво самий найбільший комбінат району.
9. Після демобілізації із армії я повернувся робити назад в школу.
10. На видному місті висів прейскурант цін з чималим ассортіментом продуктов.

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

VIII завдання. Поєднайте паронімічні прикметники з іменниками, що пропонуються. З двома утвореними словосполученнями складіть речення (на вибір).

Особистий // особовий

Власність, господарство, майно, книжка, підпис, склад, посвідчення, назва, рахунок.

ЛІТЕРАТУРА

І. Основна література:

1. Антоненко-Давидович Б. Д. Як ми говоримо. Київ: Вид. дім „Academia”, 1991. 254 с.
2. Бабич Н. Д. Основи культури мовлення. Львів : Світ, 1990. 232 с.
3. Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови : навч. посіб. Львів : Світ, 2003. 432 с.
4. Бибик С. П. Усна літературна мова в українській культурі повсякдення : монографія. Ніжин : ТОВ Видавництво „Аспект-Поліграф”, 2013. 589 с.
5. Власенко Л. А., Дубічинський В. В., Кримець О. М. Фахова українська мова : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 272 с.
6. Волкотруб Г. Й. Практична стилістика сучасної української мови : використання морфологічних засобів мови. Київ : ТОВ „ЛДЛ”, 1998. 176 с.
7. Волкотруб Г. Й. Стилістика ділової мови. Київ : МАУП, 2002. 286 с.
8. Гриценко Т. Б. Українська мова та культура мовлення : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2003. 536 с.
9. Дудик П.С. Стилістика української мови : навч. посібник. Київ : ВЧУ„Академія”, 2005. 368 с.
10. Жовтобрюх В. Ф., Муромцева О. Г. Культура мови вчителя : курс лекцій. Харків : Гриф, 1998. 208 с.
11. Єрмоленко С. Я. Нариси з української словесності: стилістика та культура мови. Київ : Довіра, 1999. 431 с.
12. Єрмоленко С. Я. Мова і українознавчий світогляд : монографія. Київ : НДІУ, 2007. 444 с.
13. Єрмоленко С. Я. Мовно-естетичні знаки української культури : монографія. Київ : Інститут української мови НАН України, 2009. 352 с.
14. Капелюшний А.О. Практична стилістика української мови : навчальний посібник. Вид. 2-ге переробл. Львів : ПАЮ, 2001. 400 с.

15. Культура української мови : довідник / Єрмоленко С. Я. та ін. ; за ред. В. М. Русанівського. Київ : Либідь, 1990. 304 с.
16. Літературна норма і мовна практика : монографія / за ред. С. Я. Єрмоленко. Ніжин : ТОВ Видавництво „Аспект-Поліграф", 2013. 320 с.
17. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови : навч. посіб. Київ : ВЦ „Академія", 2007. 360 с.
18. Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М. Стилістика української мови : підруч. Київ : Вища шк., 2003. 462 с.
19. Микитюк О. Культура мовлення: особливості, завдання, цікавинки. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2017. 240 с
20. Пасинок В. Г. Основи культури мовлення : навч. посібник. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. 228 с.
21. Пентилюк М. І. Культура мови і стилістика : пробний підруч. для гімназій гуманіт. профілю. Київ : Вежа, 1994. 240 с.
22. Плотницька І. М. Ділова українська мова : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 256 с.
23. Пономарів О. Д. Культура слова : мовностилістичні поради : навч. посіб. Київ : Либідь, 1999. 240 с.
24. Потелло Н. Я. Українська мова і ділове мовлення. Київ : МАУП, 2002. 248 с.
25. Прадід Ю. Ф. Українське ділове мовлення : навч. посіб. Сімферополь : Квадранал, 2003. 160 с.
26. Сербенська О. А. Культура усного мовлення. Практикум : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 216 с.
27. Словник-довідник з культури української мови / Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Сербенська, З. Терлак. 3-є вид., випр. Київ : Знання, 2006. 367 с.
28. Струганець Л. В. Культура мови. Модульний курс: навчальний посібник. Тернопіль: ТНПУ імені Володимира Гнатюка, 2012. 195 с.

29. Струганець Л. В. Мовнокомунікативна компетентність учителя-лідера : навчальний посібник. Київ : ПРІОРИТЕТИ, 2016. 32 с.
30. Українська ділова і фахова мова : практ. посіб. на щодень / М. Д. Гінзбург, І. О. Требульова, С. Д. Левіна, І. М. Корніловська ; за ред. М. Д. Гінзбурга. Київ : Фірма „ІНКОС", Центр навчальної літератури, 2007. 672 с.
31. Українська мова. Енциклопедія / НАН України, Ін-т мовознав. ім. О О. Потебні, Ін-т укр. мови : В. В. Русанівський та ін. Вид. 2-ге, випр. і допов. Київ : Вид-во „Укр. енцикл." ім. М. П. Бажана, 2004. 820 с.
32. Український правопис / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, Ін-т укр. мови НАН України. Київ : Наук. думка, 2015. 286 с.
33. Універсальний довідник-практикум з ділових паперів / С. П. Бибик, І. М. Михно, Л. О. Пустовіт, Г. М. Сюта. Київ : Довіра : УНВЦ „Рідна мова", 1997. 399 с.
34. Яцимірська М. Культура фахової мови журналіста : навчальний посібник. Львів : ПАІС, 2004. 332 с.

ІІ. Рекомендована література:

1. Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Мовленнєва комунікація : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 472 с.
2. Іванишин В., Радевич-Винницький Я. Мова і нація. Дрогобич : Відродження, 1994. 218 с.
3. Жайворонок В. В. Знаки української етнокультури : словник-довідник. Київ : Довіра, 2006. 703 с.
4. Кононенко В. І. Мова у контексті культури. Київ ; Івано-Франківськ : Плай, 2008. 389 с.
5. Кононенко В. І. Українська лінгвокультурологія : монографія. К. : Вища школа, 2008. 327 с.
6. Карнегі Д. Як здобувати друзів і впливати на людей / пер. з англ. В. М. Грузина. Київ : Молодь, 1990. 168 с.
7. Кацавець Г. М., Паламар Л. М. Мова ділових паперів : підруч. Київ : АЛЕРТА, 2004. 320 с.

8. Клєщова О. Є. Стилістика ділового мовлення : навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. Луганськ : Альма-матер, 2008. 226 с.
9. Коваль А. П. Слово про слово. Київ : Рад. шк, 1986. 384 с.
10. Косенко Н. Я., Вакуленко Т. М. Як правильно говорити українською : практ. посіб. Харків : Книжковий клуб „Клуб сімейноо дозвілля", 2007. 237 с.
11. Кочан І. М., Токарська А. С. Культура рідної мови : зб. вправ і завдань. Львів : Світ, 1996. 232 с.
12. Мойсієнко А. К. Мова як світ світів. Поетика текстових структур : наукове видання. Умань : РВЦ „Софія", 2008. 280 с.
13. Пазяк О. М., Кисіль Г. Г. Українська мова і культура мовлення : навч. посіб. Київ. : Вища шк., 1995. 239 с.
14. Томан І. Мистецтво говорити / пер. з чес. В. І. Романця. 3-є вид. Київ : Україна, 1996. 269 с.
15. Україна в словах : мовокраїнознав. словник-довідник : навч. посіб. / упоряд. і кер. авт. колективу Н. О. Данилюк. Київ : Просвіта, 2004. 704 с.
16. Чабаненко В. А. Стилістика експресивних засобів української мови : монографія. Запоріжжя : ЗДУ, 2002. 351 с.
17. Чак Є. Д. Чи правильно ми говоримо? Київ : Освіта, 1997. 232 с.
18. Чмут Т. К. Культура спілкування : навч. посіб. 2-е вид., доп. і переробл. Хмельницький : ХІРУП, 1999. 354 с.
19. Чмут Т .К., Чайка Г. Л. Етика ділового спілкування : навч. посіб. Київ : Вікар, 2004. 223 с.
20. Чорненький Я. Я. Українська мова (за професійним спрямуванням). Ділова українська мова / Теорія. Практика. Самостійна робота : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 304 с.
21. Хміль Ф. І. Ділове спілкування : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Академвидав, 2004. 280 с.
22. Шевчук С. В. Українське ділове мовлення : підруч. Київ : Літера ЛТД, 2003. 480 с.

ІІІ. Додаткова література:

1. Антисуржик ділової мови / укл. Р. В. Міняйло, З. С. Сікорська. Луганськ : Луганськ-Арт, 2008. 112 с.
2. Арполенко Г. П., Городенська К. Г., Щербатюк Г. Х. Числівник української мови. Київ : Наук. думка, 1980. 242 с.
3. Безпояско О. К., Городенська К. Г. Морфеміка української мови. Київ, 1987. 210 с.
4. Бибик С. Ситуативні „відхилння від норм" у сучасному радіоінтерв'ю. *Культура слова.* Вип. 78. Київ : Вид. дім Дмитра Бураго. 2013. С. 163–168.
5. Біда С. Прислівник як частина мови. *Дивослово.* 1997. № 3. С. 50–52.
6. Винницький В. М. Наголос у сучасній українській мові. Київ : Рад. шк., 1984. 160 с.
7. Вихованець І. Р. Частини мови в семантико-граматичному аспекті / АН УРСР, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні. Київ : Наук. думка, 1988. 256 с.
8. Вітрук О. Дієприкметник. Дієприслівник. *Дивослово.* 1996. № 11. С.35–37.
9. Волох О. Т. Сучасна українська літературна мова. Вступ. Фонетика. Орфоепія. Графіка і орфографія. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. Словотвір : підруч. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ : Вища шк., 1986. 199 с.
10. Волох О. Т. Сучасна українська літературна мова. Морфологія. Синтаксис : підруч. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ : Вища шк., 1989. 334 с.
11. Гнатюк Г. М. Дієприкметник в сучасній українській літературній мові. Київ : Наук. думка, 1982. 248 с.
12. Головащук С. І. Складні випадки наголошення : словник-довідник. Київ : Либідь, 1995. 191 с.
13. Горпинич В. О. Морфологія української мови : підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Академвидав, 2004. 336 с.

14. Горпинич В. О. Сучасна українська літературна мова: Морфеміка. Словотвір. Морфонологія. Київ : Вища шк., 1999. 207 с.
15. Горпинич В. О. Українська словотвірна дериватологія : навч. посіб. для студ. філол. фак. Дніпропетровськ : ДДУ, 1998. 223 с.
16. Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М. Граматика української мови. Морфологія : підруч. для студ. філол. фак. вузів. Київ : Либідь, 1993. 336 с.
17. Деркач П. М. Короткий словник синонімів української мови. Львів; Краків; Париж : Просвіта, 1993. 209 с.
18. Єрмоленко С. Я., Бибик С. П., Тодор О. Г. Українська мова : короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / за ред. С. Я. Єрмоленко. Київ : Либідь, 2001. 224 с.
19. Жовтобрюх М. А. Займенник у системі частин мови. *Мовознавство.* 1994. № 6. С. 18–21.
20. Загнітко А. П. Теоретична граматика української мови : синтаксис. Донецьк : ДонНУ, 2001. 662 с.
21. Загнітко А. П. Теоретична граматика української мови : морфологія. Донецьк : Вид-во Донецького ун-ту, 1996. 437 с.
22. Карпенко Ю. О. Класифікація звуків сучасної української літературної мови. *Щорічні записки з українського мовознавства.* Вип. 3. Одеса, 1996. С. 22–30.
23. Карпова В. К. Проблеми вивчення історії словникового складу мови. Історія української мови. Лексика і фразеологія. Київ, 1993. С. 5–14.
24. Клєщова О. Є. Іван Огієнко про культуру української літературної мови. *Вісник Луганського дер-жавного педагогічного інституту ім. Т. Г. Шевченка.* 1997. № 5. С. 29–32.

25. Клєщова О. Є. Публіцистичний доробок Івана Багряного у формуванні національної свідомості української людини. *Педагогіка і психологія професійної освіти.* Львів, 1998. № 4. С. 103–110.
26. Клєщова О. Є.Кличний відмінок іменників. *Образне слово Луганщини* : матеріали V регіон. наук.-практ. конф. з укр. мови. Вип. 5. Луганськ, 2006. С. 73–75.
27. Клєщова О. Є. Семантично оновлені (актуалізовані) слова в публіцистиці Івана Багряного. Служитель наукової музи : збірник наукових статей. Луганськ : Альма-матер, 2006. С. 67–70.
28. Клєщова О. Є. Поняття „гендер” і гендерна лінгвістика. *Мовознавчий вісник* : збірник наукових праць / МОН України. Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького; відп. ред. Г.І. Мартинова. Черкаси, 2008. Вип. 7. С. 297–304.
29. Клєщова О. Є. Типові відхилення від норми в сучасному українському мовленні. *Образне слово Луганщини* : матеріали IX регіон. наук.-практ. конф. з укр. мови. Вип. 9. Луганськ : ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2010. С. 127–130.
30. Клєщова О. Є. Мовлення чоловіків і жінок у соціолінгвістичному аспекті. *Лінгвістика* : збірник наукових праць. № 3 (24). Ч. 2. Луганськ : ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2011. С. 32–35.
31. Клєщова О. Є. Стилістика ділового мовлення та редагування (за кредитно-модульною системою). Навч.-метод. посібник. Луганськ : Альма-матер, 2011. 186 с.
32. Клєщова О. Є. „Свадьба” чи весілля, брак чи шлюб? *Слобожанська беседа – 6* зб. ст. : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (8-9 листоп. 2012 р., м. Луганськ) / за ред. проф. К. Д. Глуховцевої. Вип. VI. Луганськ :

Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2012. С. 87–91.
33. Клєщова О. Є. Мовностилістичні особливості пісень українського гурту „Океан Ельзи”. *Лінгвістика* : збірник наукових праць. № 3 (30). Луганськ : ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. С. 122–129.
34. Клєщова О. Є. Семантично оновлені, актуалізовані слова в пісенних текстах Андрія Кузьменка („Скрябіна”). *Образне слово Луганщини* : матеріали XIV Всеукр. наук.-практ. конф. імені Віктора Ужченка. Вип. 14. Луганськ : ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2015. С. 112–117.
35. Клєщова О. Є. Пісенний дискурс, текст, пісенна лірика. *Образне слово Луганщини* : матеріали XIX Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої 85-річчю від дня народження видатного фразеолога Віктора Ужченка / за заг. ред. проф. А. В. Нікітіної Вип. 19. Старобільськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2020. С. 71–74.
36. Клєщова О. Є., Кравчук О. М. Культура мовлення – одна з основних ознак справжнього українця. *Педагогіка і психологія професійної освіти.* Львів, 1998. № 4. С. 86–91.
37. Кравчук О. М. Мовні проблеми : матеріали наук.-практ. конференції „Ми всі – українці”. Кам’янець-Подільський, 2002. С. 40 – 42.
38. Кравчук О. М. Мовні проблеми Слобожанщини. *Слобожанська беседа* : м-ли II регіон. наук. конф. Вип. II. Луганськ : ЛНУ імені Тараса Шевченка. 2009. С. 27–29.
39. Кретова О. І. Формування культури професійного мовлення майбутніх учителів на основі системного підходу : дис. канд. пед. наук: 13.00.01. Черкаський держ. ун. ім. Б. Хмельницького. Ч., 1997. 174 с.

40. Клименко Н. Ф. Словотворча структура і семантика складних слів у сучасній українській мові. Київ : Наук. думка, 1984. 252 с.
41. Клименко Н. Ф. Морфеміка сучасної української мови : монографія. Київ : Укр. мова та літ., 2000. 95 с.
42. Козинець І. І. Культура мовлення як показник загальної культури особистості. Вісник Дніпропетровського ун-ту ім. Альфреда Нобеля. Сер. „Педагогіка і психологія". Педагогічні науки. 2015. № 2 (10). С. 141–145
43. Колодяжний А. С. Прийменник : матеріали до лекції з курсу сучасної укр. літ. мови. Харків : Вид-во Харк. ун-ту, 1960. 165 с.
44. Короткова Р. І. Формування у студентів педвузу техніки мовлення як компонента професійної майстерності : дис. канд. пед. наук: 13.00.01 / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ, 1998.
45. Кочерган М. П. Словник російсько-українських міжмовних омонімів. Київ : Академія, 1997. 400 с.
46. Кучеренко І. К. Теоретичні питання граматики української мови : морфологія / Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка. 2-ге вид., уточн. й допов. Вінниця : Поділля-2000, 2003. 464 с.
47. Лисиченко Л. А. Лексико-семантична система української мови. Харків : Харків. держ. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди, 1997. 129 с. С. 4–16.
48. Масенко Л. Т. Українські імена і прізвища. Київ : Т-во „Знання" УРСР. 1990. 48 с.
49. Матвіяс І. Г. Іменник в українській мові : наук. вид. Київ : Рад. шк., 1974. 182 с.
50. Матвіяс І. Діалектизми в мові творів Антона Крушельницького. *Культура слова.* Вип. 78. Київ : Вид. дім Дмитра Бураго. 2013. С. 177–182.

51. Мовчун А. Етимологія граматичних термінів. *Дивослово.* 2000. № 7. С. 24–26.
52. Москаленко Н. А., Фащенко М. М., Смагленко Ф. П. Сучасна українська літературна мова : лексичний, фонетичний, граматичний аналіз слів. Київ, Одеса, 1980. 160 с.
53. Непийвода Н. Синонімія виражальних засобів наукового стилю. *Дивослово*. 1997. № 2. С.18–22.
54. Огієнко І. Наочна таблиця милозвучності української мови. *Дивослово.* 1998. № 5–6. С. 17–20.
55. Орфографічний словник української мови : близько 120 000 слів / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні АН України, Ін-т укр. мови АН України ; укл. С. І. Головащук та ін. Київ : Довіра, 1994. 864 с.
56. Орфоепічний словник : словник / укл. М. І. Погрібний. Київ : Рад. шк., 1984. 629 с.
57. Погрібний М. І. Словник наголосів української літературної мови **:** словник. Вид. 2-ге випр. і допов. Київ : Рад**.**шк.**,** 1964**.** 639 с.
58. Полюга Л. М. Словник українських морфем. Львів : Світ, 2001. 448 с.
59. Полюга Л. М. Словник антонімів української мови : словник / Л. М. Полюга ; Нац. акад. наук України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича, Укр. мовно-інформ. фонд. Вид. 2-ге., допов. і виправ. Київ : Довіра, 2001. 275 с.
60. Словник іншомовних слів : 23 000 слів та термінологічних словосполучень / уклад. Л. О. Пустовіт та ін. ; ред. Л. О. Пустовіт. Київ : Довіра, 2000. 1017 с.
61. Словник-довідник вживання літери Ґ**.** Львів : Б-ка укр. націоналіста, 1993**.** 16 с**.**

62. Словник-довідник з культури української мови / Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Сербенська, З. Терлак. 3-тє вид., випр. Київ : Знання, 2006. 367 с.
63. Скрипник Л. Г., Дзятківська Н. П. Власні імена людей : словник-довідник. Вид. 2-ге виправл. й доповн. / за ред. В. М. Русанівського. Київ : Наук. думка, 1996. 335 с.
64. Сучасна українська мова : МОРФОЛОГІЯ : підручник / за ред. проф. А. К. Мойсієнка ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ : Знання, 2013. 524 с.
65. Сучасна українська мова : ЛЕКСИКОЛОГІЯ. ФОНЕТИКА : підручник / за ред. проф. А. К. Мойсієнка ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ : Знання, 2013. 340 с.
66. Сучасна українська мова : СИНТАКСИС : підручник / за ред. проф. А. К. Мойсієнка ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ : Знання, 2013. 238 с.
67. Сучасна українська літературна мова : підручник для студ. філол. спец. вищ. навч. закладів / за ред. М. Я. Плющ. Вид. 4-те, стереотип. Київ : Вища шк., 2005. 430 с.
68. Сучасна українська літературна мова : підруч. для студ. філол. спец. вузів. / А. П. Грищенко, Л. І. Мацько, М. Я. Плющ ; ред. А. П. Грищенко ; М-во освіти України. Вид. 2-ге, перероб. і допов. Київ : Вища шк., 1997. 493 с.
69. Сучасна українська літературна мова : вступ. Фонетика / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР ; за заг. ред. І. К. Білодіда. Київ : Наук. думка, 1969. 436 с.
70. Сучасна українська літературна мова : лексика. Фразеологія / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР ; за заг. ред. І. К. Білодіда. Київ : Наук. думка, 1973. 439 с.

71. Сучасна українська літературна мова : морфологія / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР ; за заг. ред. І. К. Білодіда. Київ : Наук. думка, 1973. 583 с.
72. Сучасна українська літературна мова : синтаксис / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР ; за заг. ред. І. К. Білодіда. Київ : Наук. думка, 1972. 515 с.
73. Сучасна українська літературна мова : стилістика / Ін-т мовознавства ім. О.О. Потебні АН УРСР ; за заг. ред. І. К. Білодіда. Київ : Наук. думка, 1973. 588 с.
74. Сучасна українська мова : підруч. для студ. гум. спец. вузів / О. Д. Пономарів, В. В. Різун, Л. Ю. Шевченко ; ред. О. Д. Пономарів ; М-во освіти і науки України. Вид. 2-ге перероб. Київ : Либідь, 2001. 400 с.
75. Ткачук О. Деякі аспекти проблеми походження української мови. *Дивослово*. 1998. № 2. С. 10–12**.**
76. Томан Іржі. Мистецтво говорити. Київ : Видавництво „Україна", 1996. 270 с.
77. Томіленко Л. Експресивна лексика на позначення назв осіб у романі Василя Шкляра „Залишенець. Чорний ворон". *Культура слова.* Вип. 78. Київ : Вид. дім Дмитра Бураго. 2013. С. 77–81.
78. Тоцька Н. І. Голосні фонеми української мови. Київ : Вид-во Київ. ун-ту, 1973. 193 с.
79. Тоцька Н. І. Сучасна українська літературна мова. Фонетика. Орфоепія. Графіка і орфографія : завдання і вправи: навч. посіб. Київ : Вища шк., 1995. 151 с.
80. Ужченко В. Д., Авксентьєв Л. Г. Українська фразеологія : навч. посіб. для студ. філ. фак. ун-тів. Вид. 2-ге, перероб. і допов. Харків : Основа, 1990. 167 с.
81. Ужченко В. Д. Фразеологічний словник східнослобожанських і східностепових говірок Донбасу. Луганськ : Альма-матер, 2002. 263 с.

82. Ужченко В. Д., Ужченко Д. В. Фразеологія сучасної української мови : навч. посіб. Київ : Знання, 2007. 494 с.
83. Українська літературна вимова і наголос. Словник-довідник. Київ : Наук. думка, 1973. 724 с.
84. Український правопис / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, Ін-т укр. мови НАН України. Київ : Наук. думка, 2019. 392 с.

IV. Інформаційні ресурси:

• mon.gov.ua/ua – офіційний сайт МОН України;
• journal.osnova.com.ua/free-articles/ – матеріали, опубліковані в науково-методичних журналах видавничої групи „Основа”;
• www.nbuv.gov.ua – офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського;
• www.dyvoslovo.com.ua.
1. http://litmisto.org.ua/?page_id=5394
2. http://www.ukrajinistika.upol.cz/Docs/Stylistyka.htm
3. http://uk.wikipedia.org/wiki/Стилістика
4. http://www.twirpx.com/file/155138/
5.http://chtyvo.org.ua/authors/Kapeliushnyi_Anatolii/Praktychna_stylistyka_ukrainskoi_movy/
6. http://www.kursak.com/stylistyka-ukrajinskoji-movy-dopovid/
7.http://mova.vn.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=11:2011-01-04-17-28-54&catid=5:2011-01-04-16-02-09&Itemid=12
8.http://bookdn.com/book_320_glava_48_TEMA_31._Sinonimi._Stilistic.html
9. Голубовська І. В. Практична стилістика української мови: Навч.- метод. посіб. для самостійної роботи студ. нефілол. спец. (денної та заочної форм навчання). Житомир: Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2010. 124 с. URL: http://eprints.zu.edu.ua/6939/2/123.pdf
10.Коць Т. Перші лінгвістичні розвідки про публіцистичний стиль української мови.

URL: http://journ.lnu.edu.ua/movazmi/body/visnyk23/Statti_Kots.htm.
11. Мовні стилі і жанри. URL: http://www.zhu.edu.ua/mk_school/mod/book/view.php?id=4711&chapterid=26.
12. Офіційно-діловий стиль. Мовні норми поняття стилю. URL: http://pidruchniki.com/1376102539488/dokumentoznavstvo/ofitsiyno-diloviy_stil_movni_normi.
13. Поняття стилю. Стильова диференціація сучасної української літературної мови. URL: http://ykrmova.moy.su/publ/lekciji/ponjattja_stilju_stilova_diferenciacija_suchasnoji_ukrajinskoji_literaturnoji_movi/2-1-0-3.
14. Стилі сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні. URL: http://pidruchniki.com/1298010840613/dokumentoznavstvo/stili_suchasnoyi_ukrayinskoyi_literaturnoyi_movi_profesiynomu_spilkuvanni.
15. Стилістика української мови URL: http://oldukrajinistika.upol.cz/Docs/Stylistyka.htm.
16. Стилістичне розшарування лексики. URL: http://labook.com.ua/book_stilistika-dilovo-movi_672/15_-12.-stilstichne-rozsharuvannya-leksiki.
17. Стилістичні засоби української мов. URL: https://www.youtube.com/watch?v=422CI_K9lKY.
18. Стислий огляд основних змін у Новій редакції „Українського правопису” (2019). URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/osnovni-zminy%202019.pdf
19. Український правопис. 2019. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf
20. Які стилістичні помилки існують? URL: http://vidpo.net/jaki-stilistichni-pomilki-isnujut.html.

Навчально-методичне видання

Клєщова Оксана Євстахіївна

Культура мовлення і стилістика : модульний контроль

Навчально-методичний посібник
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальностей 014.01 Середня освіта. Українська мова і література, 014.01 Середня освіта. Українська мова і література. Мова і література (англійська)

За редакцією автора
Комп'ютерне макетування – Клєщова О. Є.
Коректор – Клєщова О. Є.

Здано до складання 25.05.2021 р. Підписано до друку 25.06.2021 р.
Формат 60х84 1/16. Папір офсет. Гарнітура Times New Roman.
Друк ризографічний. Умов. друк. арк. 3,5. Наклад 100 прим.

Видавець і виготовлювач
Видавництво Державного закладу
„Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"
пл. Гоголя, 1, м. Старобільськ, 92703. Т/ф: (06461) 2-26-70
e-mail: luguniv.info.edu@gmail.com

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3459 від 09.04.2009 р.